

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
Факультет дошкільної педагогіки та психології
Кафедра дошкільної педагогіки

Мардарова І. К., Листопад О. А., Гуданич Н. М., Листопад Н. Л.

**Діджиталізація освіти: методичні рекомендації до
лекційних, практичних занять та самостійної роботи для
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності А2 Дошкільна освіта**

Одеса – 2026

УДК: 373.2:004

М 54

Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
(Протокол № 10 від 26 лютого 2026 року)

Укладачі:

Мардарова Ірина Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гуданич Наталія Миколаївна – доктор філософії, викладач кафедри дошкільної педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Листопад Наталя Леонідівна – кандидат педагогічних наук, викладач, Комунальний заклад «Одеський педагогічний фаховий коледж».

Рецензенти:

Анненкова Ірина Петрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології, Одеський національний медичний університет;

Княжева Ірина Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Мардарова І. К., Листопад О. А., Гуданич Н. М., Листопад Н. Л. Діджиталізація освіти: методичні рекомендації до лекційних, практичних занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 Дошкільна освіта. Одеса : Університет Ушинського, 2026. 103 с.

Методичні рекомендації розроблено з метою забезпечення ефективного вивчення навчальної дисципліни «Діджиталізація освіти» для здобувачів вищої освіти. У матеріалах висвітлено сучасні підходи до використання цифрових технологій у сфері дошкільної та вищої освіти, подано структуру та зміст навчальної дисципліни, окреслено вимоги до організації освітнього процесу в умовах діджиталізації. Особливу увагу приділено діджиталізації як стратегічному напрямку освітньої політики та управління освітнім процесом, дотриманням кібербезпеки в освітньому просторі, формуванню інформаційно-комунікаційної компетентності освітян.

Методичні рекомендації можуть стати в нагоді здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 Дошкільна освіта, викладачам закладів вищої освіти, керівникам закладів дошкільної освіти.

© Мардарова І. К., Листопад О. А., Гуданич Н. М., Листопад Н. Л. 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	9
ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ	32
ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ	49
ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ»	54
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70
ДОДАТКИ	77

ВСТУП

Сучасний етап розвитку освітньої сфери характеризується посиленою діджиталізацією, що створює нові умови функціонування цифрового освітнього простору як у дошкільній, так і у вищій освіті. Інформаційно-комунікаційні технології виступають інноваційним ресурсом, що сприяє оновленню педагогічних та управлінських практик, підвищенню ефективності взаємодії між учасниками освітнього процесу та зміцненню якості освітніх послуг.

Діджиталізація розглядається як чинник трансформації системи управління освітою, який забезпечує автоматизацію документообігу, удосконалення процесів моніторингу й оцінювання якості освітньої діяльності, а також підвищення прозорості інформаційної взаємодії між закладом дошкільної освіти, сім'єю, органами державної влади та громадськістю. Використання цифрових платформ розширює можливості соціального партнерства, активізує співпрацю з громадськими й культурними інституціями, сприяє залученню батьків до освітнього процесу й формуванню позитивного іміджу закладу в цифровому середовищі. У сучасних умовах діджиталізації освіти особливої актуальності набуває ефективна організація освітнього процесу у закладах вищої освіти, що передбачає обґрунтований вибір та доцільне використання цифрових інструментів у процесі викладання та консультування. Водночас зростає потреба у розробленні якісного навчально-методичного забезпечення, спрямованого на підтримку всіх учасників освітнього процесу.

Методичні рекомендації, представлені в даному виданні, мають на меті теоретично-методичне та практичне обґрунтування вибору, впровадження й використання цифрових інструментів у роботі закладів дошкільної та вищої освіти. Вони спрямовані на забезпечення ефективної організації освітнього процесу, раціоналізацію управлінської діяльності, стандартизацію процедур оцінювання якості освіти та розроблення якісних електронних матеріалів для всіх учасників освітнього середовища.

Мета навчальної дисципліни «Діджиталізація освіти» – формування у здобувачів вищої освіти цифрової компетентності щодо використання цифрових технологій в ефективному управлінні освітнім процесом.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Діджиталізація освіти» здобувачі мають опанувати знання з навчальних дисциплін «Організація освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти різного типу», «Управління закладом дошкільної освіти», «Актуальні проблеми дошкільної освіти та управління її якістю», «Професійна діяльність викладача вищої освіти», «Викладання психолого-педагогічних дисциплін у закладі вищої освіти».

Дозвіл на використання ШІ: здобувачам вищої освіти дозволено використання генеративних інструментів штучного інтелекту (ШІ) для виконання письмових робіт, наукових досліджень та інших завдань. Однак робота повинна містити оригінальні висновки, аналіз та критичне осмислення.

Можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: Мета: означена можливість надається для сприяння індивідуальним освітнім траєкторіям, визнання попереднього досвіду та досягнень здобувачів, а також для оптимізації їхнього навчального навантаження.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН-2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН-3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПРН-8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН-13. Визначати і характеризувати основні принципи, функції, методи управління закладом дошкільної освіти.

Очікувані результати вивчення дисципліни:

знати:

- сутність понять «діджиталізація», «цифрова трансформація», «інформаційно-комунікаційні технології», «цифрові технології», «цифрове середовище» тощо;
- об'єктивні передумови цифрової трансформації та діджиталізації освіти, основні перешкоди для діджиталізації дошкільної освіти;
- інформаційний простір та канали комунікації;
- основи медіаграмотності, способів та правил використання сучасного медіапростору, культури користування мережею Інтернет;
- нормативно-правове забезпечення використання ІКТ та електронних освітніх ресурсів в управлінській діяльності, правові засади охорони авторських та суміжних прав у сфері розробки цифрового освітнього контенту;
- спеціалізоване програмне забезпечення для здійснення професійної діяльності та інформаційні системи для закладів дошкільної освіти;
- різновиди цифрових технологій та їх особливості, способи їх використання при управлінні освітнім процесом ЗДО;
- технологію використання програм Microsoft Word, Canva, Microsoft PowerPoint при розробці мультимедійного посібника;
- правила безпечної поведінки в цифровому середовищі, способів контролю контенту та реагування на ризики в цифровому середовищі.

уміти:

- аналізувати нормативні документи і матеріали, формулювати та обґрунтовувати судження і пропозиції з фахових питань;

- обрати та використовувати оптимальні канали комунікації в залежності від її цілей;
- здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності;
- дотримуватися правових вимог використання електронних освітніх ресурсів в професійній діяльності;
- застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач з управління закладом дошкільної освіти;
- орієнтуватись в цифровому просторі, аналізувати та упроваджувати цифрові технології в освітньому процесі;
- обирати та застосовувати методи, технології та засоби (у т. ч. цифрові) викладання, доносити інформацію;
- обирати методи, технології та засоби (у т. ч. цифрові) консультування;
- створювати навчально-методичні матеріали (у т. ч. з використанням цифрових засобів);
- використовувати комп'ютерне програмне забезпечення і онлайн-інструменти (Microsoft Office: Microsoft Word, Paint, PaintNet; Microsoft Word, Canva, Microsoft PowerPoint; Opera, Google Chrome) при розробці мультимедійного посібника;
- дотримуватися вимог щодо безпечної поведінки та використання інструментів контролю контенту, захисту персональних даних, охорони прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі;
- оформлювати авторське право на розроблений цифровий контент.

КЗ-2 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

КС-1 Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-5 Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові

розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6 Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-7 Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, до партнерства з батьками.

КС-9 Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентоздатності на ринку праці

КС-11 Здатність організувати освітній процес у закладах вищої освіти, консультування з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Діджиталізація та її вплив на дошкільну та вищу освіту

План:

1. Сутність понять «діджиталізація» і «цифрова трансформація».
2. Основні контексти розгляду діджиталізації.
3. Об'єктивні передумови цифрової трансформації та діджиталізації освіти.
4. Основні перешкоди для діджиталізації освіти.
5. Переваги та недоліки діджиталізації та цифровізації освіти.
6. Інформаційний простір. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб діджиталізації в закладах освіти.
7. Діджиталізація як основа доступності освіти.
8. Завдання діджиталізації дошкільної освіти, перспективи їх системного вирішення.
9. Цифровізація освіти: глобальні тренди та виклики для ЗВО.

Питання для перевірки опрацювання теми:

- У чому полягає відмінність між поняттями «діджиталізація» та «цифрова трансформація»?
- Які основні контексти розгляду діджиталізації ви можете назвати? Поясніть їх значення для освіти.
- Назвіть і проаналізуйте об'єктивні передумови цифрової трансформації освіти в Україні.
- Які чинники сприяли активному впровадженню цифрових технологій у сферу освіти на глобальному рівні?
- У чому полягають основні переваги діджиталізації освітнього процесу для викладачів та здобувачів освіти?
- Назвіть основні недоліки та ризики, пов'язані з цифровізацією освіти. Яким чином їх можна мінімізувати?
- Які перешкоди найчастіше виникають під час впровадження

цифрових інструментів у ЗВО?

- Які цифрові інструменти найчастіше використовуються в освітньому процесі? Оцініть їх ефективність.
- Як поняття інформаційного простору пов'язане з діджиталізацією освіти?
- Яку роль відіграють інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) у трансформації традиційної моделі навчання?
- Чому діджиталізація вважається ключовою умовою підвищення доступності освіти?
- Як забезпечити рівний доступ до цифрових ресурсів для різних груп учасників освітнього процесу?
- У чому полягає специфіка завдань діджиталізації дошкільної освіти?
- Які труднощі можуть виникати при цифровізації освітнього середовища для дітей дошкільного віку?
- Запропонуйте можливі шляхи системного вирішення проблем діджиталізації в дошкільній освіті.
- Які глобальні тренди цифровізації освіти ви можете виокремити?
- Які виклики стоять перед закладами вищої освіти у процесі впровадження цифрових інновацій?
- *Як змінюється роль викладача в умовах цифрової трансформації освіти?*

Література

1. Ємчик О. Г. Інформаційні технології у дошкільній освіті: навчально-методичний посібник. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 200 с.
2. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для

студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for pre-school teachers). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 304 с.

3. Листопад О. А., Мардарова І. К. Модульний курс «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми»: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 192 с.

4. Листопад О., Мардарова І. Підготовка вихователів до впровадження засобів дистанційної освіти в професійній діяльності. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2022. Вип. 60. С. 99-111. (Серія: Педагогічні науки).

5. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*: збірник наукових праць. Педагогічні науки. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152.

6. Мардарова І. К. Розділ 4. Підготовка майбутніх вихователів до інноваційної діяльності з використанням комп'ютерних технологій: монографія. *Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності*: колект. моногр. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. С. 109–151.

7. Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society : монографія. У 2 т. Т. 1 ; за наук. ред. В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 526 с.

8. Mardarova I. Digital technologies in the educational process. *Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти*: зб. наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ: НАІР, 2024. С. 166-170

9. Olofsson A. D., Fransson G., Lindberg J. O. A study of the use of digital technology and its conditions with a view to understanding what adequate digital

competences may mean in a national policy initiative. *Educational Studies*. 2020. Volume 46. Pp. 727– 743. DOI: 10.1080/03055698.2019.165169

Тема 2. Діджиталізація як стратегічний напрям освітньої політики та управління освітнім процесом

План:

1. Діджиталізація освіти: контекст освітніх трендів. Стан розвитку діджиталізації в Україні.
2. Міжнародні угоди та державні нормативні документи як механізм впровадження ІКТ в освіті.
3. Нормативно-законодавча база діджиталізації дошкільної освіти.
4. Концептуальні підходи до формування інформаційно-комунікаційних (цифрових) компетентностей в європейській освіті.
5. Інформаційно-комунікаційна та цифрова компетентність: від педагога до дитини дошкільного віку.
6. Інформаційно-комунікаційна компетентність керівника закладу дошкільної освіти: освітній і професійний стандарт.
7. Сучасні підходи до управління закладом дошкільної освіти: класичні та цифрові інструменти.
8. Принципи управління ЗДО різного типу у цифровому середовищі (прозорість, ефективність, зворотний зв'язок, безпека даних).
9. Функції управління ЗДО різного типу в умовах діджиталізації (планування, організація, мотивація, контроль та моніторинг).

Питання для перевірки опрацювання теми:

- Які основні освітні тренди сьогодні формують напрям діджиталізації освіти?
- Охарактеризуйте сучасний стан цифровізації освіти в Україні. Які є досягнення та виклики?
- Які чинники впливають на темпи впровадження цифрових технологій в освітній галузі України?

- Назвіть міжнародні документи, які визначають напрями цифрової трансформації освіти. Яке їх значення для національної системи освіти?
- Які державні нормативно-правові акти регламентують використання ІКТ в українській системі освіти?
- Які ключові положення нормативно-законодавчої бази регулюють процес діджиталізації дошкільної освіти?
- Оцініть відповідність чинної нормативної бази потребам цифровізації дошкільної освіти в Україні.
- Які концептуальні підходи до формування цифрових компетентностей реалізуються в європейській освіті?
- У чому полягає відмінність між інформаційно-комунікаційною та цифровою компетентністю?
- Як можна сформувати цифрову компетентність у педагогів закладу вищої освіти? Наведіть приклади.
- Які цифрові навички є ключовими для сучасного вихователя закладу дошкільної освіти?
- Назвіть елементи цифрової грамоти дитини дошкільного віку?
- Що таке інформаційно-комунікаційна компетентність керівника ЗДО? Які її компоненти?
- Як освітній і професійний стандарт керівника ЗДО враховує потреби цифрової трансформації?
- Які компетентності має мати керівник ЗДО для ефективного управління в цифровому середовищі?
- Порівняйте класичні та сучасні (цифрові) підходи до управління закладом дошкільної освіти.
- Які цифрові інструменти можна використовувати для організації управлінських процесів у ЗДО?
- Назвіть і охарактеризуйте принципи управління ЗДО в умовах цифрового середовища.

- Як можна забезпечити прозорість управлінських рішень у ЗДО за допомогою цифрових технологій?
- Як реалізуються основні функції управління у цифровому середовищі ЗДО?
- Які цифрові платформи або сервіси можна використати для моніторингу якості освітнього процесу в ЗДО?
- Які методи мотивації персоналу можуть бути ефективними в умовах цифрової трансформації ЗДО?

Література

1. Болотова О. М., Вайнер В. В., Семизорова В. В. Комп'ютерна грамота для малят: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2019. 112 с.
2. Ємчик О. Г. Інформаційні технології у дошкільній освіті: навчально-методичний посібник. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 200 с.
3. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for pre-school teachers). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 304 с.
4. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*: збірник наукових праць. Педагогічні науки. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152.
5. Листопад О., Мардарова І. Формування управлінської культури майбутніх педагогів дошкільної освіти. *Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ. 2022, (58) С. 89–101. DOI: [https://doi.org/10.31909/26168812.2022-\(58\)-10](https://doi.org/10.31909/26168812.2022-(58)-10)

6. Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society : монографія. У 2 т. Т. 1 ; за наук. ред. В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 526 с.

7. Про затвердження професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти». URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/671b468b176c8465976827%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/671b468b176c8465976827%20(3).pdf)

8. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/6616923634125654141836%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/6616923634125654141836%20(4).pdf)

9. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/66169235967b4865291744.pdf>

10. Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 «Дошкільна освіта». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-012-m.pdf>

11. Lystopad O, Mardarova I., Kniazheva I, Kudriavtseva O. Formation of the Operational Skills of Using Information and Communication Technologies in the Professional Activity of a Future Pedagogue. Web of Science. *Arab World English Journal (AWEJ)*. July 2023. Special Issue on CALL Number 9. P.320-339. DOI : 10.24093/awej/call9.22

12. Mardarova I. Digital technologies in the educational process. *Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти*: зб. наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ: НАІР, 2024. С. 166-170

13. Punie Y., Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators : DigCompEdu , EUR 28775 EN. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. DOI: 10.2760/159770.

14. Olofsson A. D., Fransson G., Lindberg J. O. A study of the use of digital technology and its conditions with a view to understanding what adequate digital competences may mean in a national policy initiative. *Educational Studies*. 2020. Volume 46. Pp. 727– 743. DOI: 10.1080/03055698.2019.165169

Тема 3. Цифрові технології в освіті

План:

1. Використання цифрових технологій для комплексної автоматизації освітніх процесів ЗВО та ЗДО різного типу.
2. Поняття цифрові технології («діджитал-технології») та їх класифікація.
3. Характеристики цифрових технологій.
4. Діджитал-інструменти та технології в системі управління освітнім процесом та надання освітніх послуг.
5. Сучасні хмарні технології: особливості, функціональні можливості та використання в організації освітнього процесу.
6. Поняття «мультимедіа», класифікація видів мультимедіа. Мультимедійні та візуалізаційні технології.
7. Гейміфікація та інтерактивні технології. Застосування технологій штучного інтелекту в освіті: етичні та академічні аспекти.
8. Інформаційно-аналітичні та управлінські цифрові засоби для забезпечення ефективного керування закладом дошкільної освіти (документообіг, встановлення взаємодії з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками тощо).
9. Впровадження вікі-технологій в управління освітнім процесом.

Питання для перевірки опрацювання теми:

- Що розуміють під поняттям «цифрові технології» або «діджитал-технології» у контексті освіти?
- Які існують класифікації цифрових технологій за функціональним призначенням?

- Назвіть основні характеристики цифрових технологій, які впливають на ефективність їх впровадження в освіті.
- У чому полягає різниця між цифровими технологіями та цифровими інструментами?
- Які діджитал-інструменти доцільно використовувати в системі управління освітнім процесом ЗВО та ЗДО?
- Як цифрові технології сприяють автоматизації освітніх та управлінських процесів у закладах освіти?
- Наведіть приклади застосування цифрових рішень для надання освітніх послуг.
- Що таке хмарні технології? Які їх переваги та недоліки в освітньому середовищі?
- Які функціональні можливості хмарних сервісів Google Workspace, Microsoft 365 або Zoom можуть бути корисними у ЗВО/ЗДО?
- Як хмарні технології можуть вплинути на організацію дистанційного навчання та управління ЗВО/ЗДО?
- Дайте визначення поняттю «мультимедіа» та наведіть приклади її видів.
- У чому полягають особливості мультимедійних та візуалізаційних технологій у підготовці здобувачів освіти?
- Які мультимедійні інструменти найефективніші для підтримки активного навчання у ЗВО/ЗДО?
- Що таке гейміфікація? Які її елементи можна інтегрувати в освітній процес?
- Як інтерактивні технології змінюють взаємодію між викладачем (вихователем) і здобувачами освіти?
- Які приклади успішного використання гейміфікації в дошкільній або вищій освіті ви можете навести?

- У чому полягають можливості використання штучного інтелекту (ШІ) в управлінні освітнім процесом?
- Які етичні ризики пов'язані з використанням ШІ в освіті?
- Які академічні виклики виникають у зв'язку з впровадженням ШІ в освітній процес (академічна доброчесність, авторство, оцінювання тощо)?
- Які інформаційно-аналітичні засоби підтримують ефективне керування ЗДО?
- Як цифрові інструменти можуть полегшити організацію документообігу в дошкільному закладі?
- Які технології сприяють побудові взаємодії між ЗДО, родинами вихованців та соціальними інституціями?
- Що таке вікі-технології? У чому полягають їх особливості?
- Які переваги має використання вікі-технологій в управлінні освітнім процесом?
- Як можна організувати спільну діяльність педагогічного колективу із застосуванням вікі-середовища?

Література

1. Ємчик О. Г. Інформаційні технології у дошкільній освіті: навчально-методичний посібник. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 200 с.
2. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for pre-school teachers). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 304 с.
3. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Використання вікі-технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2023. Вип. 1 (51) С. 55-65. DOI: 10.31376/2410-0897-2023-1-51-55-65

4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Особливості застосування мультимедійних технологій в процесі формування цифрової культури здобувачів вищої і фахової передвищої освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2024. Вип. 4 (56). С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-3-56-24-33>

5. Листопад О., Мардарова І. Підготовка вихователів до впровадження засобів дистанційної освіти в професійній діяльності. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2022. Вип. 60. С. 99-111. (Серія: Педагогічні науки).

6. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152.

7. Листопад О., Мардарова І., Гуданич Н. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб мотивації до активного способу життя в умовах закладу дошкільної освіти. *Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, терапії та реабілітації: Матеріали VIII Всеукраїнської електронної конференції з міжнародною участю (Київ, 29 травня 2025 р.)* /за заг. ред. О. А. Шинкарук. Київ: НУФВСУ, 2025. С. 93–95.

8. Макаренко С. І. Основи управління в галузі дошкільної освіти: навчально-методичний посібник: в 2 ч. Ч. 1. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні», 2021. 220 с.

9. Мардарова І. К. Розділ 4. Підготовка майбутніх вихователів до інноваційної діяльності з використанням комп'ютерних технологій: монографія. *Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності: колект. моногр.* Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. С. 109–151.

10. Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Використання в освітньому процесі платформи Moodle: деякі методологічні підходи. *Науковий вісник*

Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2025. Вип. 70. С. 156–168. DOI 10.31909/26168812.2025-(70)-21

11. Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society : монографія. У 2 т. Т. 1 ; за наук. ред. В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 526 с.

12. Razmerita L., Kirchner K., Chee-Wee Tan K. H. Modeling collaborative intentions and behavior in digital environments: the case of a massive open online course (MOOC). *Academy of Management Learning & Education*. 2020. Volume 19. No. 4. Pp. 469–502. DOI: 10.5465/amle.2018.0056

Тема 4. Організація освітнього процесу, управління та комунікація в цифровому середовищі дошкільної та вищої освіти

План:

1. Інтеграція цифрових технологій у діяльність ЗДО різного типу як засіб формування ефективного цифрового середовища. Створення дидактичних матеріалів засобами цифрових технологій (мультимедіа, хмарні технології, ШІ тощо). Особливості розробки якісного цифрового контенту для ЗДО різного типу. Організація і управління освітнім процесом в онлайн- і офлайн-форматах: сучасні програмні рішення та гейміфікаційний підхід.

2. Використання комп'ютерних програм у процесі ведення ділової документації ЗДО.

3. Користування та можливості доступу до онлайн-бібліотек, медіатек та наукометричних баз.

4. Соціальне партнерство в дошкільній освіті: концепція, учасники, напрями. Цифрові канали комунікації: від електронної пошти до освітніх платформ. Партнерство з місцевими органами влади й освітніми департаментами через цифрові системи звітності та моніторингу. Мережеві форми взаємодії ЗДО з соціальними інституціями (бібліотеки, культурні центри, громадські організації). Цифрові інструменти побудови партнерства з

батьками в дошкільній освіті (мобільні застосунки, онлайн-платформи, соціальні мережі та електронні форми зборів і консультацій тощо). Віртуальні професійні мережі для підвищення кваліфікації педагогів і взаємодії з колегами. Використання цифрових технологій для організації та реалізації інноваційних освітніх проєктів у ЗДО різного типу. Краудсорсинг і краудфандинг як форми залучення батьків і громади до розвитку ЗДО.

5. Формування іміджу закладу дошкільної освіти в цифровому середовищі (PR та SMM-стратегії).

6. Сучасні підходи до організації освітнього процесу в закладах вищої освіти засобами цифрових технологій. Педагогічні моделі з використанням цифрових технологій. Методи активного навчання з використанням цифрових інструментів.

7. Організація зворотного зв'язку та оцінювання в цифровому середовищі.

8. Академічна доброчесність в умовах цифрового навчання.

9. Діджитал-інструменти консультування у вищій освіті. Розробка цифрових навчально-методичних матеріалів для здобувачів освіти.

Питання для перевірки опрацювання теми:

- У чому полягає роль цифрових технологій у формуванні ефективного цифрового середовища ЗДО?

- Які цифрові інструменти можна використати для створення дидактичних матеріалів у ЗДО?

- Які вимоги пред'являються до якісного цифрового контенту для дітей дошкільного віку?

- Наведіть приклади використання мультимедіа, хмарних сервісів та ШІ у створенні навчальних матеріалів для ЗДО.

- Які ризики можуть виникати під час використання цифрового контенту в роботі з дітьми дошкільного віку?

- Які особливості організації освітнього процесу в ЗДО в онлайн- та

офлайн-режимах?

- Назвіть сучасні програмні рішення, що використовуються для управління освітнім процесом у ЗДО.
- Як гейміфікація може бути інтегрована в освітню діяльність ЗДО?
- Які цифрові ресурси використовуються у веденні ділової документації ЗДО?
- Які можливості надають онлайн-бібліотеки, медіатеки та наукометричні бази для педагогів дошкільної освіти?
- Як забезпечити доступ педагогічного колективу до актуальних освітніх ресурсів?
- Які навички цифрової грамотності необхідні для ефективного використання онлайн-ресурсів у дошкільній освіті?
- Хто є ключовими учасниками соціального партнерства в дошкільній освіті?
- Які напрями соціального партнерства можна реалізувати з використанням цифрових каналів?
- Як сучасні цифрові платформи сприяють взаємодії ЗДО з місцевими органами влади?
- Які переваги має цифрова звітність і моніторинг діяльності ЗДО?
- Які цифрові інструменти найефективніші для комунікації з батьками в ЗДО?
- Як мобільні додатки та соціальні мережі можуть покращити взаємодію між закладом дошкільної освіти та родинами вихованців?
- Які форми електронних зустрічей, консультацій чи опитувань із батьками можуть бути доцільними?
- Які можливості надають віртуальні професійні мережі для підвищення кваліфікації педагогів?
- Які цифрові ресурси та платформи можна використовувати для професійного обміну між педагогами ЗДО?

- Як цифрові технології сприяють впровадженню інноваційних проєктів у ЗДО?
- Що таке краудсорсинг і як його можна застосувати в діяльності ЗДО?
- У чому полягає відмінність між краудсорсингом і краудфандингом?
- Як цифрові інструменти сприяють залученню громади та батьків до розвитку матеріально-технічної бази ЗДО?
- Як формувати позитивний імідж ЗДО у цифровому середовищі?
- Які інструменти PR і SMM найдоцільніші для просування діяльності ЗДО?
- Як оцінити ефективність цифрової комунікаційної стратегії закладу освіти?
- Які сучасні підходи до організації освітнього процесу в ЗВО передбачають активне використання цифрових технологій?
- У чому полягає різниця між традиційною, дистанційною та змішаною (blended learning) моделями навчання?
- Як цифрові технології змінюють роль викладача та студента у освітньому процесі?
- Які методи активного навчання найкраще адаптуються до цифрового середовища? Як можна реалізувати мозковий штурм, навчальні дебати або кейс-метод за допомогою цифрових платформ?
- Які інструменти використовують для формувального оцінювання в онлайн-середовищі?
- Як забезпечити прозорість та об'єктивність оцінювання в умовах дистанційного або змішаного навчання?
- Які нові виклики щодо академічної доброчесності виникають у цифровому середовищі?
- Які інструменти дозволяють виявляти порушення академічної

доброчесності?

- Як формувати культуру академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти у цифрових умовах?
- Які цифрові платформи можуть бути використані для індивідуального чи групового консультування студентів?
- Які переваги та обмеження має онлайн-консультування у порівнянні з традиційним форматом?
- Як забезпечити конфіденційність і безперервність супроводу студентів у цифровому форматі?
- Які вимоги пред'являються до сучасного цифрового освітнього контенту для ЗВО?
- Які інструменти та платформи можна використовувати для розробки електронних дисциплін, презентацій, відеолекцій тощо?
- Як перевірити ефективність та доступність розроблених цифрових матеріалів для студентів з різними освітніми потребами?

Література

1. Болотова О. М., Вайнер В. В., Семизорова В. В. Комп'ютерна грамота для малят: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2019. 112 с.
2. Вдовенко В. Комп'ютерні технології в роботі вихователів закладів дошкільної освіти. *European Science*. 2022. № 2(sge15-02). Р. 8–35.
3. Ємчик О. Г. Інформаційні технології у дошкільній освіті: навчально-методичний посібник. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 200 с.
4. Кононов М. В. Комп'ютерні технології: посібник. Київ: ФРЕКС Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2019. 281 с.
5. Кузнецова К. С. Комп'ютерні технології у роботі з дітьми: метод. реком. Чернівці: ЧНУ, 2022. 39 с.

6. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for pre-school teachers). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 304 с.

7. Листопад О., Мардарова І., Гуданич Н. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб мотивації до активного способу життя в умовах закладу дошкільної освіти. *Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, терапії та реабілітації: Матеріали VIII Всеукраїнської електронної конференції з міжнародною участю (Київ, 29 травня 2025 р.)* / за заг. ред. О. А. Шинкарук. Київ: НУФВСУ, 2025. С. 93–95.

8. Листопад О. А., Мардарова І. К. Здоров'язбереження в освітньому процесі закладу освіти: цифровий та інноваційний вимір. *Перспективи та інновації науки (Серія «Психологія», Серія «Педагогіка», Серія «Медицина»)*. 2025. № 7 (53). С. 586–597. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-586-597](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-586-597)

9. Листопад О. А., Мардарова І. К. Модульний курс «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми»: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 192 с.

10. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Використання вікі-технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2023. Вип. 1 (51) С. 55-65. DOI: [10.31376/2410-0897-2023-1-51-55-65](https://doi.org/10.31376/2410-0897-2023-1-51-55-65)

11. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Особливості застосування мультимедійних технологій в процесі формування цифрової культури здобувачів вищої і фахової передвищої освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2024. Вип. 4 (56). С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-3-56-24-33>

12. Листопад О., Мардарова І. Підготовка вихователів до впровадження засобів дистанційної освіти в професійній діяльності. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2022. Вип. 60. С. 99-111. (Серія: Педагогічні науки).

13. Листопад О. А., Мардарова І. К., Освітній вебквест як інструмент дистанційної освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2024. Вип. 1 (54). С. 12–21.

14. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152.

15. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Формування моральних цінностей у здобувачів освіти для профілактики академічної недоброочесності. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2024. Вип. 2 (55). С. 24–38.

16. Макаренко С. І. Основи управління в галузі дошкільної освіти: навчально-методичний посібник: в 2 ч. Ч. 1. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні», 2021. 220 с.

17. Мардарова І. К. Розділ 4. Підготовка майбутніх вихователів до інноваційної діяльності з використанням комп'ютерних технологій: монографія. *Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності*: колект. моногр. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. С. 109–151.

18. Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Використання в освітньому процесі платформи Moodle: деякі методологічні підходи. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2025. Вип. 70. С. 156–168. DOI 10.31909/26168812.2025-(70)-21

19. Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of

society : монографія. У 2 т. Т. 1 ; за наук. ред. В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 526 с.

20. Razmerita L., Kirchner K., Chee-Wee Tan K. H. Modeling collaborative intentions and behavior in digital environments: the case of a massive open online course (MOOC). *Academy of Management Learning & Education*. 2020. Volume 19. No. 4. Pp. 469–502. DOI: 10.5465/amle.2018.0056

Тема 5. Управлінські аспекти забезпечення кібербезпеки в освітньому просторі

План:

1. Забезпечення інформаційної безпеки. Законодавство в галузі безпеки інформаційної діяльності.
2. Основні завдання та засоби дотримання інформаційної безпеки.
3. Кіберпростір та його ознаки, захист персональних даних.
4. Етичні аспекти використання цифрових технологій у взаємодії зі здобувачами освіти, батьками та педагогами.
5. Медіаосвіта і медіаграмотність.
6. Антивірусні програми і батьківський контроль. Виховання кіберкультури користувача Інтернету.
7. Кібербулінг і стратегічні заходи протидії кібербулінгу в закладі освіти.
8. Ризики цифрової залежності та цифрової нерівності в управлінні освітнім процесом.

Питання для перевірки опрацювання теми:

- Що таке персональні дані? Які права має суб'єкт персональних даних відповідно до українського законодавства?
- Які законодавчі акти України регулюють інформаційну безпеку та захист інформаційної діяльності у закладах освіти?
- Які засоби використовуються для забезпечення інформаційної безпеки в закладах освіти?

- Як має здійснюватися захист персональних даних здобувачів освіти, батьків і педагогів в цифровому середовищі?
- Назвіть етичні аспекти, які варто враховувати при використанні цифрових технологій у взаємодії педагогів, батьків і здобувачів освіти.
- Що таке медіаграмотність і чому вона важлива у сучасному суспільстві? Які навички входять до складу медіаграмотності?
- Як функціонують антивірусні програми та батьківський контроль? Які їхні можливості та обмеження?
- Що таке кібербулінг і кібергрумінг? Наведіть приклади їх проявів у закладах освіти.
- Які законодавчі механізми існують в Україні для протидії кібербулінгу?
- Які ризики пов'язані з цифровою залежністю та цифровою нерівністю у контексті освітнього процесу?
- Як можна виховувати кіберкультуру користувача мережі Internet?
- Які стратегічні заходи може застосувати заклад освіти для протидії кібербулінгу?
- Які заходи має виконувати заклад освіти щодо безпеки інформації при використанні комп'ютерних програм, згідно з Правилами використання комп'ютерних програм у навчальних закладах?

Література

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>
2. Закон України «Про інформацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
3. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for pre-school teachers). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 304 с.

5. Мельничук В. О. Медіаосвіта та медіаграмотність: навч.-метод. посіб. Умань : Візаві, 2023. 123 с.

6. Наказ МОН України «Про затвердження Правил використання комп'ютерних програм у навчальних закладах». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-05#Text>

7. Сілін Є. С., Кадубовський О. А. Основи кібербезпеки : навчальний посібник. Дніпро, 2023. 200 с.

8. Черних О. Кібербезпека учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. *Інформаційний, науково-методичний журнал «Освіта Сумщини»*. 2023. № 1 (57). С. 22-24.

9. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: Підручник для вчителів / Перекл. з англ. С.Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова, О.В. Волошенюк. Київ: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. 319 с.

Тема 6. Цифровий контент і дотримання авторських прав

План:

1. Законодавство України щодо захисту авторських прав.
2. Авторський цифровий контент, критерії відповідності цифрового контенту і дотримання академічної доброчесності.
3. Забезпечення охорони авторських та суміжних прав на цифровий контент.
4. Відповідальність за порушення авторських і суміжних прав (піратство, плагіат, підроблення, зміна чи вилучення інформації, камкординг тощо).

Питання для перевірки опрацювання теми:

- Які основні законодавчі акти України регулюють авторське право на цифровий контент?

- Хто такі суб'єкти авторського права і якими правами вони володіють? Чим відрізняються авторські та суміжні права?
- Як виникає авторське право та які підстави для набуття майнових прав на твір?
- Що вважається об'єктом авторського права в цифровому освітньому середовищі?
- Які інструменти допомагають захищати цифрові твори?
- Що таке державна реєстрація авторського права та для чого вона існує? Скільки творів у одній заявці на реєстрацію авторського права на твір можна подати на державну реєстрацію?
- Що таке академічна доброчесність у контексті створення та використання цифрового контенту?
- Як запобігти плагіату при створенні цифрового контенту?
- Які дії вважаються самоплагіатом?
- Яка відповідальність передбачена за порушення авторських прав в Україні?
- У чому полягає порушення у разі камкордингу? Чи несе заклад освіти відповідальність?
- Наведіть приклади порушень авторського права в освітньому процесі та можливих наслідків.

Література

1. Державна реєстрація авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір. URL: <https://nipo.gov.ua/derzhreiestratsiia-avtorskoho-prava/>
2. Закон України «Про авторське право та суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
3. Листопад О. А., Мардарова І. К. Модульний курс «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми»: навчальний посібник для студентів зі

спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 192 с.

4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Формування моральних цінностей у здобувачів освіти для профілактики академічної недоброочесності. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2024. Вип. 2 (55). С. 24–38. DOI : 10.31376/2410-0897-2024-2-55-26-38

5. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for pre-school teachers). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 304 с.

6. Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Порядку державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір». (16.08.2023 № 11319) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1760-23/print>

7. Постанова Кабінету міністрів України «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text>

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІН

<p>Семінар практикум «Передумови цифрової трансформації та діджиталізації освіти»</p>	<p>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Переваги та недоліки діджиталізації та цифровізації освіти». Дискусія. Робота в мікрогрупі. Відпрацювання «Soft skills».</p>	<p>1. Підготовка доповіді презентації (тема за вибором студента): «Чинники діджиталізації дошкільної або вищої освіти», «Ключові підходи та концептуальні напрями аналізу процесів діджиталізації», «Діджиталізація як основа доступності дошкільної освіти», «Основні бар'єри та обмеження у процесі цифрової трансформації системи дошкільної освіти», «Глобальні тенденції цифровізації вищої освіти: виклики та перспективи розвитку».</p> <p>2. Скласти глосарій з визначенням основних понять навчальної дисципліни</p>	<p>До практичного заняття</p>
		<p>3. Захист і обговорення підготовленої доповіді- презентації (підготовка запитань для обговорення).</p> <p>4. Робота в мікрогрупі, розробка мап розуму: «Позитивні ефекти діджиталізації у дошкільній та вищій освіті: доступність, індивідуалізація, інтерактивність», «Інформаційний простір ЗДО», «Інформаційний простір ЗВО», «ІКТ у дошкільній та вищій освіті».</p> <p>5. Участь у дискусії: «Актуальні завдання та напрями цифрової трансформації дошкільної освіти», «Ключові проблеми діджиталізації ЗДО», «Нормативні та методичні вимоги щодо впровадження інформаційно-комунікаційних</p>	<p>На практичному занятті</p>

		технологій у ЗДО різних типів», «Інноваційні практики цифровізації в системі ЗВО: міжнародний досвід і вітчизняні реалії»	
Круглий стіл «Розвиток діджиталізації в Україні та формування цифрової компетентності в освітньому середовищі як складові ефективного освітнього менеджменту»	Групове обговорення. Робота в командах, відпрацювання здатності організувати командну роботу. Відпрацювання «Soft skills», дискусія. Аналіз освітніх і професійних стандартів щодо інформаційно-комунікаційної і цифрової компетентності.	1. Аналіз законодавчих нормативних документів щодо діджиталізації освітнього процесу і ефективного управління ЗДО (на вибір студента): Закони України «Про Національну програму інформатизації», «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про вищу освіту», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», Накази МОЗ «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів», МОН «Про затвердження Положення про дистанційну форму здобуття дошкільної освіти», «Про затвердження Положення про форму здобуття дошкільної освіти – педагогічний патронаж», «Про електронні освітні ресурси». <ul style="list-style-type: none"> • Рамка цифрової компетентності для громадян України • Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану (МОН) 2. Підготовка доповіді презентації (тема за вибором студента): «Цифрова стратегія	До практичного заняття

		<p>ЄС», «Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства».</p>	
		<p>3. Обговорення нормативних документів щодо діджиталізації освітнього процесу і ефективного управління ЗДО.</p> <p>4. Обговорення підготовленої доповіді-презентації.</p> <p>5. Робота в мікрогрупі, Участь у дискусії «Діджиталізація освіти: контекст освітніх трендів».</p> <p>6. Робота в команді: аналіз (у вигляді доповіді-презентації) (на вибір студентів): професійних стандартів на групу професій, «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти», «Вихователь закладу дошкільної освіти», «Викладач закладу вищої освіти», Базовий компонент дошкільної освіти, освітніх стандартів спеціальності «Дошкільна освіта» (фаховий молодший бакалавр, бакалавр, магістр) щодо окреслення цифрових компетентностей (дитини дошкільного віку, вихователя, директора ЗДО. Викладача ЗВО).</p> <p>7. Розробка мап розому (на вибір студентів): «Актуальні підходи до управління закладом дошкільної освіти: традиційні моделі та цифрові управлінські інструменти», «Функції і принципи управління ЗДО в умовах цифрової трансформації», «Управління закладом дошкільної освіти в умовах цифровізації: інструменти, виклики, перспективи».</p>	<p>На практичному занятті</p>

<p>Практичне заняття «Використання цифрових технологій для управління, моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу»</p>	<p>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Класифікація діджитал-технологій» Робота в командах, відпрацювання здатності організувати командну роботу, контрольна робота</p>	<p>1. Підготовка відео-доповіді (тема за вибором студента): «Сучасні хмарні сервіси в освіті», «Мультимедійні та візуалізаційні технології як засіб підвищення ефективності освітнього процесу», «Гейміфікація та інтерактивні технології як інноваційні інструменти активізації пізнавальної діяльності в освітньому процесі», «Роль технологій штучного інтелекту у трансформації сучасного освітнього середовища», «Цифрові інформаційно-аналітичні та управлінські інструменти як засіб підвищення ефективності управління закладом дошкільної освіти», «Wiki-технології як інструмент колективної роботи у ЗДО». Тривалість доповіді 5–7 хвилин). У відео-доповіді: коротко описати обрану технологію; розкрити її основні функціональні можливості; пояснити сфери застосування в дошкільній або вищій освіті, управлінні ЗДО; навести конкретні приклади використання; окреслити переваги та можливі обмеження технології; запропонувати власне бачення її впровадження у ЗДО або ЗВО. Технічні вимоги до відео: Формат: mp4 або посилання на відеохостинг або хмарне середовище (YouTube, OneDrive, Google Drive, тощо); Бажано використання слайдів, візуалізацій, скрінкастів, інфографіки тощо.</p>	<p>До практичного заняття</p>
---	---	--	-------------------------------

		<p>Обов'язкове дотримання норм академічної доброчесності. 2. Контрольна робота 1</p>	
		<p>3. Презентація і обговорення відео-доповіді з обраних цифрових технологій. 4. Робота в команді:</p> <ul style="list-style-type: none"> • участь в дискусіях: «Цифрові рішення в системі управління дошкільною освітою: можливості та виклики», «Інноваційні цифрові технології у наданні освітніх послуг: досвід та перспективи розвитку»; • розробка мапи розуму «Ефективні діджитал-інструменти для управління ЗДО». 	<p>На практичному занятті</p>
<p>Семінар практикум «Цифрове середовище ЗДО: інтеграція освітніх, управлінських і комунікаційних практик»</p>	<p>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Взаємодія освітніх, управлінських та комунікаційних практик у цифровому середовищі ЗДО: виклики та перспективи» Робота в командах, Відпрацювання «Soft skills», дискусія. контрольна робота</p>	<p>1. Написання есе з розкриттям власної позиції автора (тема за вибором студента) 5-6 ст.: «Діджиталізація педагогіки партнерства: ДІТИ-БАТЬКИ-ЗДО», «Діджиталізація освіти: шлях до цифрової компетентності», «Діджиталізація дошкільної освіти – вимога цифрової трансформації суспільства», «Цифрове середовище ЗДО», «Соціальне партнерство в дошкільній освіті: основні концепції, ключові учасники та напрямки розвитку», «Роль цифрових каналів комунікації в дошкільній освіті», «Цифрові системи звітності та моніторингу як інструменти партнерства між ЗДО та місцевими органами влади», Мережеві форми співпраці закладів дошкільної освіти з соціальними інституціями:</p>	<p>До практичного заняття</p>

		<p>роль цифрових технологій», «Віртуальні професійні платформи як засіб підвищення кваліфікації педагогів і розвитку колективної взаємодії».</p> <p>2. Складання переліку сайтів, освітніх порталів, ютуб-каналів, телеграм каналів, електронних бібліотек, наукометричних баз тощо, цифровий контент яких можливо використовувати у роботі вихователя-методиста, директора ЗДО. Надати їх розгорнуту характеристику (10 посилань).</p> <p>3. Підбір освітніх серіалів, гайдів з порталу Дія. Освіта (https://osvita.diiia.gov.ua/), що дозволять підвищити професійну кваліфікацію з цифровізації, управління або дошкільної освіти.</p> <p>4. Розробка електронної системи документообігу ЗДО (на основі Google Workspace, Microsoft 365 або іншої платформи) з прикладом електронних документів (на вибір студента):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розклад роботи колективу (календар з можливістю коментування і редагування). • Журнал обліку кадрів (інформація про працівників: ПІБ, посада, контакти, графік роботи, курси підвищення кваліфікації). • Накази та розпорядження завідувача (зразки у вигляді електронних документів на бланку ЗДО). • Звітність за місяць/квартал (фінансових, 	
--	--	---	--

		<p>педагогічних або адміністративних звітів).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Комунікація з батьками та колективом (створення шаблонів електронних листів, оголошень, протоколів зборів). <p>5. Скласти план медіапроєкту щодо встановлення взаємодії з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначити перелік соціальних інституцій (місцеві органи влади, бібліотека, центр культури, медичні заклади, громадські організації тощо), з якими може співпрацювати ЗДО різного типу; • окреслити можливі напрями співпраці з кожною інституцією (наприклад: медичні заклади – профілактичні заходи; бібліотека – промоція читання; органи влади – підтримка інноваційних проєктів, кадрове забезпечення, організація конкурсів і грантів для ЗДО та педагогів, залучення батьківських і громадських організацій до співпраці через дорадчі органи при місцевих радах; організація спільних заходів (свята, освітні акції, соціальні проєкти), сприяння взаємодії ЗДО з іншими освітніми установами, закладами культури, спорту, медицини тощо, реалізація програм інклюзивної освіти, організація семінарів, тренінгів, курсів підвищення кваліфікації для педагогів тощо; 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • обґрунтувати цифрові технології що можливо застосувати при організації співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками; • скласти план інтегрованого заходу за участю фахівців різних галузей та батьків (наприклад, онлайн-конференція «Інноваційні стратегії цифровізації в системі дошкільної освіти України», «Тиждень здоров'я», «Свято книги», «Еко-проект для дітей і дорослих» тощо) з використанням ІКТ; • підготувати презентацію або відеоролик для батьків або потенційних партнерів із пропозицією співпраці (коротке обґрунтування, очікувані результати, користь для дітей тощо); • окреслити можливі труднощі у налагодженні такої взаємодії засобами цифрових технологій та шляхи їх подолання. 	
		<p>6. Обговорення есе.</p> <p>7. Перегляд запропонованого переліку сайтів, освітніх порталів, ютуб-каналів, телеграм каналів, електронних бібліотек, наукометричних баз тощо, цифровий контент яких можливо використовувати у роботі вихователя-методиста, директора ЗДО.</p> <p>8. Обговорення і демонстрація найкращих освітніх серіалів, гайдів з порталу Дія. Освіта.</p> <p>9. Перегляд розробленої електронної системи документообігу ЗДО.</p>	<p>На практичному занятті</p>

		<p>10. Обговорення плану медіапроекту щодо встановлення взаємодії з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками.</p> <p>11. Командна робота: підготовка мап розуму (тема на вибір студентів): «Цифрове середовище ЗДО», «Особливості управління освітнім процесом в онлайн та офлайн форматах: виклики та ефективні стратегії», «Соціальне партнерство в дошкільній освіті».</p> <p>12. Участь у дискусії: «Переваги та виклики використання цифрових каналів комунікації в освіті».</p> <p>13. Робота у команді: розробка і захист «PR і SMM-стратегій для підвищення іміджу ЗДО» (завдання на вибір студентів): Аналіз цільової аудиторії та визначення каналів комунікації: визначення основних груп цільової аудиторії ЗДО (батьки, місцева громада, органи влади, діти, потенційні співробітники тощо) і запропонуйте найбільш ефективні канали для комунікації з кожною групою. Розробка контент-плану для соціальних мереж: створення контент-плану на тиждень для сторінки ЗДО у вибраній соціальній мережі (Facebook, Instagram тощо), включаючи різноманітні формати публікацій (фото, відео, інформаційні пости, відгуки батьків тощо). Розробка сторінки сайту з різноманітною інформацією для кожного учасника комунікації (батьки, місцева</p>	
--	--	---	--

		<p>громада, органи влади, діти, потенційні співробітники тощо).</p> <p>Проект кризової комунікації: характеристика можливої кризової ситуації, що може негативно вплинути на імідж ЗДО, розробка плану дій для оперативного реагування і мінімізації негативних наслідків у соцмережах та інших каналах комунікації.</p>	
<p>Семінар практикум «Цифрові технології в освітньому процесі ЗВО: викладання, консультування та створення навчально-методичних матеріалів»</p>	<p>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Інтеграція цифрових технологій у викладацьку практику: досвід, проблеми та перспективи»</p> <p>Робота в командах, відпрацювання здатності організувати командну роботу</p>	<p>1. Участь у дискусіях: «Цифровізація педагогічної діяльності у ЗВО: взаємозв'язок викладання, підтримки студентів і методичної роботи», Роль цифрових технологій у трансформації освітнього процесу у ЗВО: від контенту до комунікації».</p> <p>2. Командна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготувати доповідь (тема на вибір студентів): «Інноваційні стратегії організації освітнього процесу у ЗВО в умовах цифровізації», «Педагогічні моделі цифрового навчання у вищій освіті: теоретичний і практичний аспекти», «Інтерактивні цифрові інструменти в практиці активного навчання: досвід і перспективи». • обрати технологію активного навчання (кейс-метод, проєктне навчання, гейміфікація тощо). Підібрати цифрові інструменти для її реалізації (наприклад, Jamboard, Kahoot, Miro, Canva, Quizlet). Розробити план-конспект лекції (або практичного заняття) із 	<p>На практичному занятті</p>

		<p>застосуванням цієї технології з її демонстрацією.</p> <ul style="list-style-type: none"> • розробити електронну форму для зворотного зв'язку після лекційного заняття (Google Forms тощо); • надати короткий огляд онлайн-інструментів для перевірки на плагіат (StrikePlagiarism, Unicheck, PlagScan, Noplag тощо). Провести аналіз типових порушень академічної доброчесності у цифровому середовищі та запропонувати шляхи їх попередження; • розробити цифровий сценарій проведення консультації для студентів (наприклад, з використанням Google Meet, Telegram-бота, Microsoft Teams, Discord); 	
<p>Практичне заняття «Прикладні інструменти Microsoft Word, Canva та PowerPoint для розробки мультимедійно-го посібника»</p>	<p>Відпрацювання «Soft skills», практичних навичок роботи з графічним редактором (Microsoft Word), онлайн-сервісом (Canva), (Microsoft PowerPoint) Редагування зображень у (Paint, PaintNet); пошук матеріалів (Opera, Google Chrome).</p>	<p>1. Практична робота з графічним редактором (Microsoft Word) з метою створення мультимедійного посібника. Створення структури мультимедійного посібника. Додавання зображень і налаштування параметрів. Додавання мультимедійних елементів. Використання гіперпосилань і закладок. Створення інтерактивних списків і таблиць. Налаштування стилів документа, редагування тексту. Оформлення титульної сторінки, налаштування колонтитулів і нумерації. Зберігання у форматі PDF.</p> <p>2. Практична робота з онлайн-сервісом (Canva) з метою створення мультимедійного посібника.</p>	<p>На практичному занятті</p>

		<p>Створення обкладинки мультимедійного посібника.</p> <p>Створення обкладинки для мультимедійного посібника за допомогою Canva.</p> <p>Використання текстових елементів, кольорових фонів, фігур та зображень.</p> <p>Назва посібника, ім'я автора та логотип закладу дошкільної освіти.</p> <p>Створення сторінок зі змістом мультимедійного посібника у вигляді інтерактивної графіки.</p> <p>Використання шаблонів.</p> <p>Робота з посиланнями на розділи посібника або зовнішні ресурси за допомогою функції «Додавання посилання».</p> <p>Створення декілька сторінок посібника, використання текстових блоків, графічних елементів та зображень.</p> <p>Налаштування кольорової гамми та стилів шрифтів, відповідно загальній тематиці посібника.</p> <p>Створення інфографіки, яка допоможе пояснити одну із тем посібника. Використання діаграм, піктограм, схем та стрілок.</p> <p>Додавання відео або анімаційних елементів на одну з сторінок посібника.</p> <p>Використання відеофайлів, які надає Canva, або завантаження контенту з Інтернет мережі.</p> <p>Після завершення роботи над посібником експортування його у кілька форматів: PDF, відео, GIF тощо.</p> <p>3. Практична робота з програмою (Microsoft PowerPoint) з метою створення мультимедійного посібника.</p> <p>Створення структури мультимедійного посібника.</p>	
--	--	---	--

		<p>Створення окремих слайдів для кожного розділу (вступ, зміст, розділи, рекомендації, висновки тощо). Використання функції «Макет» для вибору відповідних шаблонів слайдів. Додавання тексту до кожного слайду, включаючи заголовки та основний текст.</p> <p>Використання стилі шрифтів, зміну кольорів, розмірів та вирівнювання тексту. Додавання зображень та графіки. Використання інструментів для обрізки зображень, зміни їх розмірів, додавання рамок або ефектів тіней. Інтеграція мультимедійних елементів (аудіо та відео) в структуру презентації: відеофайл або посилання на відео з YouTube, аудіофайл (наприклад, озвучення тексту або музичний фон). Додавання анімаційних ефектів для тексту, зображень або графіки, щоб вони з'являлися поступово або з певними ефектами (згортання, переміщення тощо). налаштування переходів між слайдами. Налаштування інтерактивних гіперпосилань для переходу між різними частинами презентації або на зовнішні джерела (веб-сайти, документи).</p> <p>Створення кнопки навігації або меню для швидкого переміщення між слайдами. Використання функції «Спільний доступ» у PowerPoint, щоб запросити інших студентів або викладачів до спільної роботи над мультимедійним посібником (коментування слайдів, редагування змісту тощо у</p>	
--	--	--	--

		режимі реального часу). Експорт презентації у відеоформат або PDF. 4. Редагування зображень у (Paint, PaintNet); пошук матеріалів (Opera, Google Chrome).	
Практичне заняття «Цифрові технології як інструмент організації реалізації інноваційних освітніх проєктів». Рольова гра «Експертиза розробленого мультимедійного посібника»	Відпрацювання «Soft skills». Робота в командах, аналізувати й дискутувати згідно ролей: «експерти – розробники»	1. Участь у дискусії: «Вплив цифрових інструментів на якість інноваційних освітніх проєктів у дошкільній освіті: міфи та реальність», «Чи можуть цифрові технології замінити традиційні методи розробки і представлення освітніх матеріалів?». 2. Рольова гра «Експертиза розробленого мультимедійного посібника» - демонстрація і захист розробленого мультимедійного посібника.	На практичному занятті
Семінар практикум «Управління інформаційною безпекою та дотримання конфіденційності даних у закладах освіти»	Групове обговорення. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Основні завдання та засоби дотримання інформаційної безпеки» Робота в команді. Кейс-ситуації. Відпрацювання «Soft skills».	1. Аналіз Законів України «Про захист персональних даних», «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (на вибір студента). 2. Розробка у вигляді презентації правил кібербезпеки в Інтернеті для освітян.	До практичного заняття
		3. Обговорення проаналізованих законів України «Про захист персональних даних», «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». 4. Представлення і обговорення правил кібербезпеки в Інтернеті для освітян. 5. Робота в команді: складання і обговорення кейс-ситуації з інформаційної безпеки.	На практичному занятті

		6. Складання мапи розуму «Кіберпростір та його ознаки»	
<p>Практичне заняття «Основи медіаграмотності та безпечного користування сучасним медіапростором і Інтернетом»</p>	<p>Групове обговорення. Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком: «Кібербулінг – як захистити дитину». Робота в команді. Дискусія. Кей-ситуація. Відпрацювання «Soft skills».</p>	<p>1. Робота у команді:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналіз інформаційного джерела: обрати статтю або пост у соціальних мережах. Проаналізувати достовірність інформації: авторитетність джерела, наявність фактів і посилань, визначення можливих маніпуляції чи фейків. Визначення ознак розпізнання неправдивої інформації, методів перевірки фактів; • розробка і обґрунтування правил безпечного користування Інтернетом для різних вікових груп (діти, батьки, педагоги). <p>2. Участь в дискусії «Яка ситуація з кібербулінгом в Україні та світі?», Яку роль повинні відігравати батьки, педагоги та вихователі у запобіганні кібербулінгу? Які юридичні механізми існують для боротьби з кібербулінгом? Які права та обов'язки мають жертви та агресори в контексті правових норм? Чи впливає кібербулінг на самооцінку та розвиток дитини в довгостроковій перспективі?</p> <p>3. Підготовка мапи розуму «Роль технологій та соціальних мереж у сприянні або запобіганні кібербулінгу».</p> <p>4. Обговорення кейс-ситуації: заклад дошкільної освіти впровадив нову цифрову платформу для організації освітнього процесу, комунікації з батьками та моніторингу успішності дітей. Проте, у процесі впровадження виникли проблеми:</p>	<p>На практичному занятті</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • частина педагогів і батьків відчують перевантаження через постійне використання цифрових пристроїв і платформ, що викликає симптоми цифрової залежності (стрес, втома, зниження мотивації); • деякі сім'ї не мають стабільного інтернету або сучасних пристроїв, через що не можуть повноцінно користуватися платформою, що створює цифрову нерівність; • адміністрація ЗДО розглядає можливість обмежити використання цифрових інструментів, щоб знизити ризики залежності, але водночас боїться втратити переваги цифровізації та ефективності управління. <p>Студентам необхідно: запропонувати можливі рішення для балансування між використанням цифрових технологій і збереженням активної участі педагогів та батьків, подолання цифрової нерівності у ЗДО щодо забезпечення рівного доступу до освітніх ресурсів для всіх учасників освітнього процесу.</p>	
<p>Семінар практикум «Оформлення авторських і суміжних прав на цифрову продукцію»</p>	<p>Відпрацювання «Soft skills», практичних навичок з оформлення авторського свідоцтва, контрольна робота</p>	<p>1. Аналіз законодавчих документів щодо захисту і оформлення авторських прав на цифровий контент. 2. Контрольна робота 2</p> <p>3. Обговорення законодавчих документів щодо захисту і оформлення авторських прав на цифровий контент. Відповідальність за порушення авторських і суміжних прав.</p>	<p>До практичного заняття</p> <p>На практичному занятті</p>

		4. Оформлення прикладу заяви на отримання авторського права на розроблений мультимедійний посібник	
--	--	--	--

ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Самостійна та індивідуально навчально-дослідна робота здобувачів вищої освіти передбачає опрацювання і засвоєння освітнього матеріалу з навчальної дисципліни «Діджиталізація освіти». Здобувачі освіти виявляють вміння: аналізувати нормативні документи і матеріали, формулювати та обґрунтовувати судження і пропозиції з фахових питань; обрати та використовувати оптимальні канали комунікації в залежності від її цілей; здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; орієнтуватись в цифровому просторі, аналізувати та упроваджувати цифрові технології в освітньому процесі; дотримуватися вимог щодо безпечної поведінки та використання інструментів контролю контенту, захисту персональних даних, охорони прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі; встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів; виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень, впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу тощо.

Всі завдання самостійної та індивідуально-дослідної роботи розробляються та завантажуються здобувачами освіти у фіксовані терміни в персональні папки на OneDrive згідно визначеного порядку. Персональні папки здобувачів створюються на OneDrive викладача дисципліни, здобувачам освіти надається доступ до власної папки. Здобувач освіти має доступ тільки до персональної папки. Текстові матеріали завантажуються згідно окреслених вимог: комп'ютерний набір документу формату А-4, кегль 14, шрифт – Times New Roman, інтервал – 1,5, мова – українська. Поля: ліве – 30мм, праве – 15мм, верх – 2,5 мм, низ – 2,5 мм.

Методичні рекомендації щодо написання есе: Есе – вільний твір на запропоновану викладачем тематику. Характеризується виразним, вичерпним, трактуванням обраної теми. Містить чіткий, розгорнутий виклад суті поставленої проблеми, аналіз літератури, педагогічних концепцій і поглядів, підбір та детальний аналіз прикладів, що ілюструють проблему, власні міркування та умовиводи, висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми, методичні рекомендації. Есе подається в рукописному вигляді. Вимоги до есе: есе оформлюється з дотримання граматичних та орфографічних правил у зошиті або на аркушах паперу формату А4. Кількість рукописних сторінок від 5 до 6 сторінок. Титульний лист оформляється згідно з вимогами кафедри. Після написання, робиться фото есе та завантажується у персональну папку здобувача освіти.

Методичні рекомендації щодо написання розробки мапи розуму: Для розробки «мапи розуму» можливо використовувати програми Microsoft Word, Google Drawing, MindOnMap або створювати мапи розуму в рукописному форматі. Аркуш листа розташовується в альбомній орієнтації. У центрі аркуша розміщують центральний образ (головне поняття, проблему), це може бути малюнок, або геометрична фігура. Центральний образ обов'язково підписується. Підпис – це назва теми, концепції, проєкту, що досліджується (наприклад, діджитал-технології в ЗДО). Від центрального образу відводяться «гілки» головних ідей, міркувань. Їх кількість складає від двох до десяти. До головних «гілок» прикріплюються підпорядковані «гілки», асоціативно пов'язані із головними ідеями, поняттями, що деталізують їх. До підпорядкованих «гілок» додаються ідеї нижчого рівня із ще більшою конкретизацією і деталізацією. Усі «гілки» необхідно підписати ключовими словами. За допомогою мап розуму здобувачі вищої освіти можуть бачити зв'язки між ключовими і тематичними поняттями навчальної дисципліни, малювати діаграми, вставляти фігури, текст, рекомендували відеоконтент, додавати сторінки вебсайтів з цікавою інформацією тощо.

Методичні рекомендації до підготовки доповіді-презентації:

1. Загальні вимоги: відповідність темі та меті доповіді (зміст презентації має чітко відображати тему, завдання та основні ідеї доповіді; логічність і структурованість матеріалу; лаконічність тексту; достовірна інформація; коректна термінологія; дотримання норм академічної доброчесності.

2. Структурні вимоги: титульний слайд (назва доповіді; ПІБ автора; заклад освіти; рік); мета та завдання; теоретичні положення; практичні аспекти; приклади, схеми, таблиці; рекомендації; висновки; список джерел. Оптимальна кількість слайдів: 8–15.

3. Вимоги до текстового наповнення: кегль 14-15, шрифт – Times New Roman, без орфографічних і стилістичних помилок.

4. Вимоги до дизайну: єдиний стиль оформлення, однакова кольорова гама; однакові шрифти; контрастність; помірне використання кольорів.

5. Вимоги до мультимедійних елементів: зображення відповідність темі; схеми, інфографіка логічно побудовані; анімація тільки для акцентування уваги; відео / аудіо (за потреби).

6. Технічні вимоги: формат файлу: .pptx, .pdf. Назва файлу: Доповідь_Прізвище_Тема.

Методичні рекомендації до підготовки відео-презентації:

1. Загальні вимоги до відео-доповіді: тривалість: 5–7 хвилин (оптимально 6 хв), формат відео: MP4., якість відео: не нижче 720p (бажано 1080p).

2. Рекомендована структура відео (таймінг): вступ – 30–40 с (представлення (ПІБ, заклад освіти); тема відео-доповіді; мета виступу); актуальність – 40–60 с (чому тема важлива; коротке обґрунтування.); основна частина – 3–4 хв (ключові теоретичні положення; практичні приклади);

4. Результати / пропозиції – 1, 40 хв (узагальнення; підсумкове повідомлення).

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ): Проектування та розробка мультимедійного посібника для підтримки освітнього процесу або

управлінської діяльності в закладах дошкільної освіти різного типу або ЗВО (за допомогою програм Microsoft Word, Canva, Microsoft PowerPoint, цифрова технологія на вибір здобувача вищої освіти). Індивідуально-дослідне завдання подається у вигляді pptx-файлу, docx-файлу, pdf-файлу, mp4-файлу (на вибір здобувача вищої освіти) з фіксованою кількістю сторінок до 20.

Етапи розробки мультимедійного посібника:

1. Підготовчий етап розробки мультимедійного посібника:

- Визначити цільову аудиторію: вихователі ЗДО; діти дошкільного віку; адміністрація ЗДО; здобувачі вищої освіти; викладачі ЗВО.
- Сформулювати мету посібника: освітня (методична підтримка занять); управлінська (планування, моніторинг, організація діяльності тощо).
- Обрати тип посібника: навчально-методичний; інформаційно-довідковий; інструкційно-управлінський.
- Визначити формат: електронний документ; презентація тощо.

2. Проєктувальний етап розробки мультимедійного посібника:

- Розробити структуру посібника: титульна сторінка; анотація; зміст; основні розділи; практичні матеріали та мультимедійні додатки; список використаних джерел.
- Спроєктувати навігацію: гіперпосилання; інтерактивні кнопки; зміст із переходами, QR-коди тощо.
- Обрати цифрові інструменти (Microsoft Word, Canva, Microsoft PowerPoint тощо).

3. Контентно-інформаційний етап розробки мультимедійного посібника:

- Створити текстові матеріали: теоретичні відомості; дидактичні матеріали; інструкції для педагогів або адміністрації тощо.
- Підібрати мультимедійний контент: зображення; відео; аудіофрагменти; інтерактивні вправи, онлайн-ігри тощо.

- Адаптувати матеріали до вікових особливостей: для дітей дошкільного віку та батьків; для вихователів; для адміністрації ЗДО; для студентів і педагогів.

4. Технологічний етап розробки мультимедійного посібника:

- Microsoft Word: створення основного тексту; оформлення стилів; вставка гіперпосилань і QR-кодів; збереження у форматі PDF тощо.

- Microsoft PowerPoint: розробка слайдів; використання анімації; вбудовування відео й аудіо; інтерактивні елементи тощо.

- Canva: створення інфографіки; оформлення титульної сторінки; вбудовування відео й аудіо; інтерактивні елементи; візуалізація алгоритмів і схем; експорт у PDF або mp4.

5. Інтеграційно-оформлювальний етап:

- Інтеграція всіх матеріалів: текст + презентації + онлайн-ресурси; перевірка працездатності посилань.

- Єдине стилістичне оформлення: кольорова гама; шрифти; логотип закладу.

- Забезпечення доступності: читабельність; адаптація для різних пристроїв.

ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ»

Призначення контрольної роботи

Контрольна робота одна з форм перевірки й оцінювання засвоєних здобувачами освіти знань, рівня їх самостійності й активності.

У письмовій контрольній роботі система завдань передбачає виявлення рівня знань з певного модуля і розуміння сутності загальних понять, уміння самостійно робити узагальнення, використовуючи знання і навички. Завдання контрольної роботи носять узагальнювальний характер і вимагають від здобувача освіти повної, чіткої, логічної і завершеної відповіді, при написанні контрольної роботи не припустимі скорочення слів. Контрольна робота, що не пройшла атестацію повертається студенту на доопрацювання.

Рекомендації щодо виконання контрольної роботи

Завдання для контрольної роботи з навчальної дисципліни «Діджиталізація освіти» складено на підставі робочої програми, яка містить два змістові модулі. До кожного модуля надано по три варіанта контрольних завдань, які спрямовані на виявлення знань студентів з базових понять навчальної дисципліни та практичних умінь використання цифрових технологій в управлінні освітнім процесом ЗВО/ЗДО.

Варіанти контрольної роботи представлені за трьома рівнями складності. Перше – спрямоване на виконання завдання репродуктивного характеру. Друге завдання має на меті виявити рівень теоретичних знань і практичних навичок. Четверте завдання вимагає від студента прояву творчості у вирішенні конкретного запитання. Здобувач вищої освіти має змогу самостійно обирати порядок виконання завдань контрольної роботи та самостійно визначати, на якому рівні він засвоїв навчальний матеріал.

Загальні критерії оцінювання підготовки здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Діджиталізація освіти».

1. Повнота знань – вичерпне володіння понятійним апаратом навчальної дисципліни за всіма змістовними модулями.

2. Гнучкість – проявляється в умінні здобувача вищої освіти трансформувати знання з метою використання у нестандартних ситуаціях.

3. Систематичність – упорядкованість та послідовна ієрархія деякої сукупності знань, розуміння зв'язків і взаємозалежностей між педагогічними явищами і об'єктами, що відображено у знаннях.

4. Усвідомленість – розуміння значення і можливостей застосування отриманих знань, у практичних діях з організації цифрового середовища ЗВО/ЗДО.

Варіанти контрольної роботи

Змістовий модуль 1. Контрольна робота 1

Варіант 1.

1. Дайте визначення понять «діджиталізація» та «цифрова трансформація», сформулюйте їх основні ознаки

2. Проаналізуйте переваги та недоліки діджиталізації освіти для: закладів дошкільної освіти та закладів вищої освіти. Наведіть приклади інформаційно-комунікаційних технологій, що використовуються як засіб діджиталізації.

3. Розробіть план-проект з упровадження діджиталізації (мету діджиталізації; основні завдання; цифрові інструменти (ІКТ); очікувані результати; можливі перешкоди та шляхи їх подолання:

- або в закладі дошкільної освіти,
- або в закладі вищої освіти.

Варіант 2.

1. Дайте визначення поняттю «діджиталізація освіти як складова освітніх трендів», схарактеризуйте його основні ознаки.

2. Назвіть основні міжнародні та державні нормативні документи, що регулюють упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіті України та визначають стратегічні напрями її цифрового розвитку. Порівняйте інформаційно-комунікаційну та цифрову компетентність: керівника закладу дошкільної освіти, викладача закладу вищої освіти.

3. Розробіть схему-модель управління закладом дошкільної освіти в умовах діджиталізації, враховуючи: принципи управління у цифровому середовищі; функції управління; приклади класичних і цифрових інструментів управління.

Варіант 3.

1. Розкрийте поняття «цифрові технології (діджитал-технології)». Схарактеризуйте основні характеристики цифрових технологій, що використовуються в освіті.

2. Розкрийте класифікацію цифрових технологій. Проаналізуйте можливості використання цифрових технологій для автоматизації освітніх процесів у: закладах дошкільної та вищої освіти.

3. Розробіть мапу розуму використання цифрових технологій в управлінні закладом дошкільної освіти або освітнім процесом ЗВО.

Змістовий модуль 2. Контрольна робота 2

Варіант 1.

1. Розведіть поняття «цифрове середовище закладу дошкільної освіти», «цифрове середовище закладу вищої освіти», схарактеризуйте їх основні ознаки.

2. Розкрийте сутність інтеграції цифрових технологій у діяльність закладів дошкільної освіти різного типу та закладів вищої освіти. Назвіть основні цифрові канали комунікації, що використовуються для організації освітнього процесу, управління та взаємодії з учасниками освітнього середовища. Проаналізуйте особливості організації та управління освітнім

процесом в онлайн- і офлайн-форматах у ЗДО або ЗВО з використанням цифрових технологій.

3. Розробіть концепцію цифрового освітнього середовища закладу дошкільної освіти або модель організації освітнього процесу в ЗВО з урахуванням: створення якісного цифрового контенту та дидактичних матеріалів; побудови цифрових каналів комунікації з батьками, педагогами, соціальними партнерами та органами влади; використання інноваційних форм взаємодії (мережеві проєкти, краудсорсинг, краудфандинг); формування позитивного іміджу закладу в цифровому середовищі (PR, SMM).

Варіант 2.

1. Розкрийте поняття «інформаційна безпека» та «кіберпростір», охарактеризуйте їх основні ознаки.

2. Назвіть основні завдання забезпечення інформаційної безпеки в закладі освіти та охарактеризуйте нормативно-законодавчу базу у сфері безпеки інформаційної діяльності. Проаналізуйте ризики кібербезпеки в освітньому просторі та визначте управлінські заходи їх запобігання у закладі освіти.

3. Розробіть комплексну модель (план заходів) забезпечення кібербезпеки в закладі освіти, що включає: організаційні та управлінські заходи; технічні засоби захисту інформації; етичні норми використання цифрових технологій; систему протидії кібербулінгу; заходи з формування кіберкультури та відповідальної поведінки користувачів Інтернету.

Варіант 3.

1. Дайте визначення поняття «авторський цифровий контент» та назвіть основні об'єкти авторського права в цифровому середовищі.

2. Проаналізуйте критерії відповідності цифрового контенту вимогам академічної доброчесності та визначте способи забезпечення охорони авторських і суміжних прав у закладі освіти.

3. Розробіть пам'ятку або рекомендації для педагогів і здобувачів освіти щодо створення та використання цифрового контенту з дотриманням авторських прав та принципів академічної доброчесності. У пам'ятці передбачте: вимоги до цитування й посилання; способи захисту власного цифрового контенту; профілактику порушень авторських прав.

Оформлення контрольної роботи

Усі контрольні роботи з навчальної дисципліни «Діджиталізація освіти» здобувачі вищої освіти виконують у єдиному зошиті обсягом 12 арк.

Титульна сторінка зошита оформлюється за формою:

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Кафедра дошкільної педагогіки

Контрольна робота
з навчальної дисципліни «Діджиталізація освіти»
студента (ки) _____ (шифр групи)

ПІБ студента
Одеса 20__-20__ н.р.

Зразок оформлення першої сторінки: здобувач вищої освіти вказує номер змістового модуля, за яким проводиться контроль знань та номер варіанту контрольної роботи. Здобувач вищої освіти може самостійно вибирати порядок виконання завдання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття (з використанням ШІ)	0 балів	Здобувач вищої освіти не бере участі в занятті, є лише спостерігачем.
	1 бал	Здобувач вищої освіти бере участь у занятті, проте не формулює власних міркувань і не може запропонувати приклади практичного застосування здобутих знань. Відтворює лише незначну частину навчального матеріалу, демонструє поверхове уявлення щодо діджиталізації освітнього процесу, особливостей використання цифрових технологій при організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, при партнерській взаємодії з батьками, роботі з дітьми, організації освітнього процесу в ЗВО тощо. Висловлює думки без належного обґрунтування, використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали та виконує практичні завдання лише за умови сторонньої допомоги. Активної участі у дискусії не проявляє. Не вказано факту використання ШІ.
	3-2 бали	Здобувач демонструє достатньо повні знання та самостійно застосовує навчальний матеріал, виконуючи практичні завдання; проводить аналіз та формулює обґрунтовані

		<p>висновки. Відповідь повна, логічна та аргументована, проте можливі незначні неточності. Здобувач самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали та цифрові інструменти для реалізації практичних завдань, зокрема щодо діджиталізації освітнього процесу та управління ним. Виконані завдання в цілому відповідають вимогам, хоча містять незначні недоліки. Вказано факт використання ШІ. Продемонстровано аналіз і редагування згенерованого матеріалу.</p>
	4-5 балів	<p>Здобувач активно бере участь у занятті, аргументовано висловлює власні міркування та наводить релевантні приклади. Володіє ґрунтовними знаннями, ефективно застосовує їх під час виконання практичних завдань, самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали та цифрові інструменти задля діджиталізації освітнього процесу та управління ним. Виконання завдань здійснюється без помилок. Здобувач проявляє активність у дискусіях, виступає експертом під час аналізу практичних завдань виконаних одногрупниками. Дотримано академічних стандартів без використання ШІ або продемонстровано суттєве редагування згенерованого тексту, схем, зображень: є</p>

		власні думки, творчий підхід.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: мультимедійний посібник (без використання ШІ)	0 балів	Мультимедійний посібник не розроблений.
	1-3 бали	Технічні проблеми не дозволяють ефективно її демонструвати мультимедійний посібник, відбувається збій (не відкриваються гіперпосилання), наявний не якісний звуковий або візуальний супровід не дозволяє ефективно демонструвати, переглядати чи розуміти зміст посібника. При захисті здобувач не зміг надати повну, чітку відповідь на більшість запитань експертів, або взагалі не зміг відповісти на запитання.
	4-6 балів	<p>При запуску мультимедійного посібника достатня кількість мультимедійних ефектів у збалансованому, привабливому та доступному вигляді. Елементи показують оригінальність роботи. За винятком, більшість ефектів сприяють повному розкриттю теми. Можуть бути декілька технічних, не дуже серйозних, проблем при переході між розділами посібника.</p> <p>Посібник має чіткі цілі, відповідні темі. Включена інформація здобута із різноманітних джерел. Здобувач вищої освіти захистив презентовані матеріали, відповів на всі запитання експертів. Представлений мультимедійний посібник цікавий не тільки студентів, який її розробив.</p>

	7-10 балів	Завдання виконано з творчим підходом, містить нешаблонні фрази, розгорнуте, цікаве, відрізняється власними роздумами, висновками. Здобувач вищої освіти показав явне поглиблення та розуміння теми; мультимедійний посібник притягує увагу аудиторії, має чіткі цілі, відповідні темі, зроблений акцент на важливих питаннях. Здобувач продемонстрував вміння здійснювати пошукову діяльність, знаходити джерела інформації та опрацьовувати їх, узагальнювати і упорядковувати інформацію. Здобувач освіти ефективно та творчо застосовує потужність саме тих мультимедіа ефектів, які прийнятні для обраного виду роботи. Повністю захистив представлений мультимедійний посібник, відповів на всі запитання експертів.
Самостійна робота (з використанням ШІ)	0-1 бал	Завдання не виконано або здобувач розпізнає лише деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може їх описувати; має фрагментарні уявлення щодо діджиталізації освітнього процесу та використання цифрових інструментів в управлінні; виконує елементарні прийоми практичних завдань. Не вказано факту використання ШІ.
	3-2 балів	Завдання виконане формально; здобувач володіє лише окремими фактами з

		<p>навчального матеріалу та виявляє елементарну здатність висловлювати власні думки. Частина практичних завдань здобувач може виконати самостійно, решту лише за допомогою викладача. Він знає загальну послідовність виконання завдань, проте практичні роботи містять значні відхилення від установлених вимог. Для реалізації завдань, пов'язаних із діджиталізацією освітнього процесу та використанням цифрових інструментів в управлінні закладом дошкільної освіти, здобувач потребує систематичної допомоги викладача. Вказано факт використання ШІ. Продемонстровано аналіз і редагування згенерованого матеріалу.</p>
	5-4 бали	<p>Здобувач демонструє креативність у виконанні завдань, самостійно та логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал, наводячи відповідні приклади. Володіє навчальним матеріалом і здатний застосовувати набуті знання та компетенції у стандартних освітніх ситуаціях, зокрема у сфері діджиталізації освітнього процесу та використання цифрових інструментів задля управління. Практичні завдання виконуються здобувачем без сторонньої допомоги, відповідно до методичних вказівок, у повному обсязі та без суттєвих помилок. Дотримано академічних стандартів без</p>

		використання ШІ або продемонстровано суттєве редагування згенерованого матеріалу: є власні думки, творчий підхід.	
Контрольна робота (без використання ШІ)	0 балів	Контрольна робота не виконана	(За правильне виконання одного з варіантів контрольної роботи здобувач освіти отримує – 5 балів. Виконання в повному обсязі контрольних робіт дозволяє студенту набрати 10 балів з навчальної дисципліни).
	0,5 бала	Завдання репродуктивного характеру	
	1,5 бал	Завдання на виявлення сформованості знань та вмінь	
	3 бали	Творче завдання	

Критерії оцінювання підсумкового контролю (заліку)

Для навчальної дисципліни «Діджиталізація освіти» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку. Кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60), студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи та ІНДЗ.

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90-100)	Здобувач демонструє міцні знання з діджиталізації дошкільної освіти, що відповідає програмі навчальної дисципліни, вільно володіє навчальним матеріалом і науково-понятійним апаратом, аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань під час самостійної роботи. Усні

відповіді відрізняються впевненістю, повнотою, логікою та аргументованістю. Має міцні й повні знання про: об'єктивні передумови цифрової трансформації та діджиталізації освіти, основні перешкоди для діджиталізації дошкільної освіти; законодавчі нормативні документи діджиталізації освітнього процесу та захисту авторських та суміжних прав на розроблений цифровий контент; основи медіаграмотності, способів та правил використання сучасного медіапростору, культури користування мережею Інтернет; обізнаний із спеціалізованим програмним забезпеченням для здійснення професійної діяльності та інформаційними системами для закладів дошкільної освіти; здатний визначати і характеризувати основні принципи, функції, методи управління закладом дошкільної освіти засобами ІКТ, встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з використанням цифрових інструментів з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів тощо; здатний до організації освітнього процесу в ЗВО засобами цифрових технологій, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; реалізує теоретичні положення навчальної дисципліни виконуючи практичні завдання. При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються.

Оцінка нижче 100 балів обґрунтовується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни, або

	<p>тим, що студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.</p>
<p>Добре (82-89 В)</p>	<p>Здобувач володіє навчальним матеріалом і основним науково-понятійним апаратом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, висловлює свої думки, виявляє в більшості випадків творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань під час самостійної роботи. Усні відповіді відрізняються логікою та аргументованістю, хоча вони не завжди повні. Має достатні знання про особливості упровадження різних цифрових технологій в освітній процес ЗДО та ЗВО, дотримання інформаційної безпеки, управління ЗДО різних типів тощо. Демонструє знання, володіння матеріалом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускається несуттєвих помилок. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.</p>
<p>Добре (74-81 С)</p>	<p>Здобувач володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не завжди спроможний формулювати власні висновки та узагальнення. Усні відповіді є загалом правильними, але не завжди повними. Має уявлення про: особливості організації і управління освітнім процесом ЗДО з використання цифрових технологій, організацію партнерської взаємодії з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з використанням цифрових інструментів з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів,</p>

	<p>дотримання кібербезпеки та управління персональними даними, використання цифрових технологій в освітньому процесі ЗВО, розробку мультимедійного контенту з використанням (Microsoft Office: Microsoft Word, Paint, PaintNet; Microsoft Word, Canva, Microsoft PowerPoint; Opera, Google Chrome) тощо. Володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, аналізує можливі практичні ситуації та вирішує їх, але припускається помилок, які усуває за підтримки з боку викладача або однокурсників. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом.</p>
<p>Задовільно (64-73 D)</p>	<p>Здобувач володіє основними аспектами навчальної інформації з курсу на репродуктивному рівні, здатний використовувати набуті знання у стандартних ситуаціях, проте часто припускається помилок. Має певні, проте не систематизовані уявлення про діджиталізацію дошкільної освіти, різновиди цифрових технологій, охорону авторських і суміжних прав на розроблений цифровий продукт тощо. Розуміє основні положення навчальної дисципліни, котрі є визначальними і орієнтується у напрямі вирішення практичних завдань. Здобувач усвідомлює логіку виконання практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Самостійно вирішує завдання за зразком, допускає значну кількість неточностей, помилок, котрі усуває під керівництвом викладача, підтримки з боку однокурсників.</p>
<p>Задовільно (60-63 E)</p>	<p>Здобувач має епізодичні та поверхневі знання про особливості цифрової трансформації освітнього процесу ЗДО та ЗВО; законодавчі документи освіти, нормативні акти, що</p>

	<p>визначають стратегію діджиталізації дошкільної освіти та управління ЗДО. Усні відповіді неповні, вирізняються неточністю, неаргументовані, здобувач припускається помилок у визначеннях і використанні наукової термінології. Майже не виявляє творчості у вирішенні завдань, що пропонуються для розв'язання впродовж вивчення навчальної дисципліни, не здатний вирішувати нестандартні ситуації без сторонньої допомоги; здебільшого не має власної позиції. Потребує значної допомоги з боку викладача структурувати зміст навчального матеріалу за його логікою, виділяти знання й демонструвати вміння щодо застосування цифрових технологій. Знання несистемні, фрагментарні. Виконання практичних завдань, формалізоване: є відповідність алгоритму. Не виявляє здатності до використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій при організації освітнього процесу в ЗДО та ЗВО.</p>
<p>Незадовільно (35-59 FX)</p>	<p>Здобувач майже не володіє навчальним матеріалом, знання з основних змістових модулів навчальної дисципліни фрагментарні, опанував менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Викликає суттєві труднощі необхідність вирішення пропонованих ситуації, пов'язаних із професійною діяльністю; не має власної позиції щодо їх оцінювання. Фактично відсутні, або виявляються епізодично навички пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при</p>

	виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання заліку.
--	--

Здобувачі, які використовують ШІ для допомоги у виконанні завдань, зобов'язані:

- у передмові зазначити факт використання ШІ у роботі;
- пояснити як саме ШІ допоміг у створенні тексту (генерація ідей, перевірка фактів, формулювання висновків);
- пояснити, які частини тексту були створені за допомогою ШІ і в яких аспектах внесено власні корективи;

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Перезарахуванню підлягають лише ті результати навчання (знання, вміння), які відповідають програмним результатам навчання або змісту навчальних тем дисципліни «Діджиталізація освіти».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Болотова О. М., Вайнер В. В., Семизорова В. В. Комп'ютерна грамота для малят: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2019. 112 с.
2. Вдовенко В. Комп'ютерні технології в роботі вихователів закладів дошкільної освіти. *European Science*. 2022. № 2(sge15-02). Р. 8–35.
3. Державна реєстрація авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір. URL: <https://nipo.gov.ua/derzhreiestratsiia-avtorsko-ho-prava/>
4. Ємчик О. Г. Інформаційні технології у дошкільній освіті: навчально-методичний посібник. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 200 с.
5. Закон України «Про авторське право та суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
6. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>
7. Закон України «Про інформацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
8. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>
9. Кононов М. В. Комп'ютерні технології: посібник. Київ: ФРЕКС Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2019. 281 с.
10. Кузнецова К. С. Комп'ютерні технології у роботі з дітьми: метод. реком. Чернівці: ЧНУ, 2022. 39 с.
11. Листопад О. А., Мардарова І. К. Модульний курс «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми»: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 192 с.

12. Листопад О. А., Мардарова І. К. Освітній вебквест як інструмент дистанційної освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2024. Вип. 1 (54). С. 12–21.
13. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for pre-school teachers). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 304 с.
14. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Формування моральних цінностей у здобувачів освіти для профілактики академічної недоброочесності. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2024. Вип. 2 (55). С. 24–38. DOI : 10.31376/2410-0897-2024-2-55-26-38
15. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for pre-school teachers). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 304 с.
16. Листопад О. А., Мардарова І. К. Теоретико-методичні засади формування готовності майбутніх вихователів до використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації пізнавальної діяльності дошкільників: монографія. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 206 с.
17. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Педагогічний супровід професійного становлення майбутніх вихователів засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2022. Випуск 3 (50). Частина 1. С. 31-40.
18. Листопад О. А., Мардарова І. К. Здоров'язбереження в освітньому процесі закладу освіти: цифровий та інноваційний вимір. *Перспективи та інновації науки (Серія «Психологія», Серія «Педагогіка», Серія «Медицина»)*.

2025. № 7 (53). С. 586–597. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-586-597](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-586-597)

19. Листопад О. А., Мардарова І. К. Модульний курс «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми»: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 192 с.

20. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Використання вікі-технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. 2023. Вип. 1 (51) С. 55-65. DOI: [10.31376/2410-0897-2023-1-51-55-65](https://doi.org/10.31376/2410-0897-2023-1-51-55-65)

21. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Особливості застосування мультимедійних технологій в процесі формування цифрової культури здобувачів вищої і фахової передвищої освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2024. Вип. 4 (56). С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-3-56-24-33>

22. Листопад О., Мардарова І. Підготовка вихователів до впровадження засобів дистанційної освіти в професійній діяльності. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2022. Вип. 60. С. 99-111. (Серія: Педагогічні науки).

23. Листопад О., Мардарова І. Формування управлінської культури майбутніх педагогів дошкільної освіти. *Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ. 2022, (58) С. 89–101. DOI: [https://doi.org/10.31909/26168812.2022-\(58\)-10](https://doi.org/10.31909/26168812.2022-(58)-10)

24. Листопад О., Мардарова І. Цифрова трансформація вищої освіти: теоретичний та практичний аспекти *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2024. Вип. 66. С. 143–152.

25. Листопад О., Мардарова І., Гуданич Н. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб мотивації до активного способу життя в умовах закладу дошкільної освіти. *Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, терапії та реабілітації*: Матеріали VIII Всеукраїнської електронної конференції з міжнародною участю (Київ, 29 травня 2025 р.) /за заг. ред. О. А. Шинкарук. Київ: НУФВСУ, 2025. С. 93–95.

26. Макаренко С. І. Основи управління в галузі дошкільної освіти: навчально-методичний посібник: в 2 ч. Ч. 1. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні», 2021. 220 с.

27. Мардарова І. К. Розділ 4. Підготовка майбутніх вихователів до інноваційної діяльності з використанням комп'ютерних технологій: монографія. *Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів до інновацій в професійній діяльності*: колект. моногр. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. С. 109–151.

28. Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Використання в освітньому процесі платформи Moodle: деякі методологічні підходи. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*: збірник наукових праць. Педагогічні науки. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2025. Вип. 70. С. 156–168. DOI 10.31909/26168812.2025-(70)-21

29. Мардарова І., Баранова В. Підготовка майбутніх вихователів до розвитку мовлення дошкільників засобами ІКТ. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. Педагогічні науки: зб. наукових праць. лютий 2019. № 1 (64). С. 161–166.

30. Мельничук В. О. Медіаосвіта та медіаграмотність: навч.-метод. посіб. Умань : Візаві, 2023. 123 с.

31. Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Порядку державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір». (16.08.2023 № 11319) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1760-23/print>

32. Наказ МОН України «Про затвердження Правил використання комп'ютерних програм у навчальних закладах». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-05#Text>

33. Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society : монографія. У 2 т. Т. 1 ; за наук. ред. В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 526 с.

34. Постанова Кабінету міністрів України «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text>

35. Про затвердження професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти». URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/671b468b176c8465976827%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/671b468b176c8465976827%20(3).pdf)

36. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/6616923634125654141836%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/6616923634125654141836%20(4).pdf)

37. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/66169235967b4865291744.pdf>

38. Сілін Є. С., Кадубовський О. А. Основи кібербезпеки : навчальний посібник. Дніпро, 2023. 200 с

39. Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 «Дошкільна освіта». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-012-m.pdf>

40. Чаплінська Ю. С. Кіберкультура і кібербезпека молоді в умовах війни. Психологічний практикум. Київ: Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. 2023. 79 с.

41. Черних О. Кібербезпека учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. Інформаційний, науково-методичний журнал «Освіта Сумщини». 2023. № 1 (57). С. 22-24.
42. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: Підручник для вчителів / Перекл. з англ. С.Дьома; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. Київ: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. 319 с.
43. Я у світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років/ О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова [та ін.]; наук. Кер. О. Л. Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019. 488 с.
44. Dzhus O., Mardarova I., Lystopad O., Kozak T., Zavgorodnia T. The Practice of Overcoming Stress During Distance Learning of Students – Future Teachers of Preschool Education Institutions. **Web of Science. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security**, VOL.23 No.4, April 2023 P. 151–155. DOI : <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2023.23.4.20>
45. Lystopad O, Mardarova I., Kniazheva I, Kudriavtseva O. Formation of the Operational Skills of Using Information and Communication Technologies in the Professional Activity of a Future Pedagogue. **Web of Science. Arab World English Journal (AWEJ)**. July 2023. Special Issue on CALL Number 9. P.320-339. DOI : [10.24093/awej/call9.22](https://doi.org/10.24093/awej/call9.22)
46. Mardarova I. Digital technologies in the educational process. *Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ: НАІР, 2024. С. 166-170*
47. Olofsson A. D., Fransson G., Lindberg J. O. A study of the use of digital technology and its conditions with a view to understanding what adequate digital competences may mean in a national policy initiative. *Educational Studies*. 2020. Volume 46. Pp. 727– 743. DOI: [10.1080/03055698.2019.165169](https://doi.org/10.1080/03055698.2019.165169)

48. Punie Y., Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators : DigCompEdu , EUR 28775 EN. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. DOI: 10.2760/159770.

49. Razmerita L., Kirchner K., Chee-Wee Tan K. H. Modeling collaborative intentions and behavior in digital environments: the case of a massive open online course (MOOC). *Academy of Management Learning & Education*. 2020. Volume 19. No. 4. Pp. 469–502. DOI: 10.5465/amle.2018.0056

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». URL: <https://library.pdpu.edu.ua>.

2. Електронний архів (репозитарій) Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua>.

3. Міністерство освіти і науки України: сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

5. Національний репозитарій академічних текстів. URL: <http://nrat.ukrintei.ua>.

6. Одеська національна наукова бібліотека. URL: <http://odnb.odessa.ua>

7. Офіційний портал Верховної ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

Зміст електронного посібника

- 1 Особливості національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку
- 2 Збірка художньої літератури
- 3 Дидактичні ігри патріотичного спрямування
- 4 Корисні посилання

Активация Windows
Перейдіть до розділу "Налаштування"

2

Ліна Костенко <Усе моє, все зветься - Україна>

Буває, часом співаю від краю,
 Співачка, як півень, що виліз на хвіст,
 як і співаю, як співаю, як співаю,
 усе так гарно, так, незвичайно,
 усе так є — дубки, явори,
 усе так є — Україна — Україна,
 Така краса, зелена і нестелена,
 що хоч спитати, і з Богом поговорити.

З неба падають сніжинки

З неба падають сніжинки на дерева, на будинки, на майдани, на садки, на ялинки, на дубки. Закрутилися сніжинки, як веслі комашинки, наче зграї білих мух, як м'який холодний пух.

Наталя Забіла

Ми діти твої, Україно!

Я з тобою пов'язана
 до мого краю
 Я калину, я вербу
 і вишню люблю,
 Мову рідну,
 і мову колав'я
 у нас
 Я люблю
 і гордіться
 тобою.

 Україна	 Навчальний заклад	 Радість
 Ліс	 Позитив	 Релігія
 Рідний дім	 Позитив	 З рідною мовою

Сторожить калина,
 Сторожить липа,
 Сторожить малина
 діти-дівки,
 Не мовчати Україно,
 Не мовчати Батьківщино,
 Що, як мати
 і мати, і діти.

2

Сторонками	Життя в селі	
		
Сторонками Сторонками	В Україні В Україні	Ми – це всі ми Ми – це всі ми
		
Що ти любиш в селі?	Село це... це...	Далеко це село і далеко це село
		
Сторонками, сторони	Село це село	

1. Базисний етап дитячої освіти		
		
Ми живемо в Україні	Ми живемо в Україні	Ми живемо в Україні
		
Ми живемо в Україні	Ми живемо в Україні	Ми живемо в Україні

Один Україно	Кінь Андромовича	
		
Наша планета називається	Тут живе одна Україна!	Це той, що в Україні у нас!
		
Це птах, де ми всі живемо!	Де птахи улюблені діти!	І створюють вони пір'ячок!
		
Де друзі гордо стоять!	Що в нас так важливо!	домом!

		
Золоте яйце	в золотій тарілці	привітати скотину!
		
літати дитина!	А дитина злітає	збудувати слово.
		
		Мовити слово збудувати слово збудувати слово збудувати слово збудувати слово збудувати слово збудувати слово збудувати слово

БАТЬКІВЩИНА

Моя рідна Батьківщина
 Має назву Україна.
 В мене й нація своя –
 Українець в мамі я.
 С у мене її рідна мова,
 Де українське кожне слово.
 О.Довгий

УКРАЇНА

Україна —
 Рідний край.
 Поле. Річка.
 Зелен гай.
 Любе стежкою
 Іти -Тут живемо
 Я і ти!

РІДНИЙ КРАЙ

Красивий, щедрий рідний край
 І мова наша солов'їна.
 Люби, шануй, оберігай
 Усе, що зветься Україна.
 Ігор Січовик

СОЛЯЧНИЙ ДІМ

Привітний і світлий наш сонячний дім,
 Як радісно й весело жити у нім.
 Тут мамина пісня і усмішка тата.
 В любові й добрі тут зростають малята.
 Дзвінка наша пісня до сонечка лине:
 «Мій сонячний дім — це моя Україна!»
 А. Піменко

Допомога Windows
 Знайти довідку за допомогою...

ПРО НАШУ УКРАЇНУ
 Ми дуже любим весь наш край,
 І любим Україну,
 Її лани, зелений гай,
 В саду — рясну калину,
 Там соловейко навесні
 Співає між гілками:
 Та й ми співаємо пісні -
 Змагається він з нами!
 М. Познанська

ПРО УКРАЇНУ
 Я тримаю у руці
 Кольорові олівці.
 Хочу я намалювати
 Кримські гори і Карпати.
 Степ і пагорби Дніпрові,
 І озера, і діброви,
 І веселку, і калину,
 Чорне море і Дунай -
 Все це наша Україна,
 Наш чудовий рідний край!
 Наталія Зарічна

ЯК ТИ ЛЮБИШ УКРАЇНУ?
 — Як ти любиш Україну,
 Мій маленькій друже?
 — Нашу рідну Україну
 Люблю дуже, дуже!
 — З Україною нікого
 В світі не боюся.
 І ранку я до Бога
 За неї молюся.
 Щоб була щаслива, дуже,
 Щоб була багата.
 Я люблю її так дуже,
 Як маму і тата.
 О. Лушій

ОДНА УКРАЇНА
 Країн є багато на світі
 Та тільки одна Україна!
 Це там, де волошки у житті
 Це там, де моя Батьківщина.
 Де птахи у небо летять
 І згрішують легкі пір'їнки,
 Де друзі горою стоять,
 Де в квітах сховались домівки.
 Юлія Хандожинська

ЛЕГЕНДИ ПРО УКРАЇНУ

Як Бог подарував Україні талант

Якось Господь Бог вирішив наділити дітей світу талантами. Французи вибрали елегантність і красу, угорці – любов до господарювання, німці – дисципліну і порядок, росіяни – владність, поляки – здатність до торгівлі, італійці одержали хист до музики... Обдарувавши всіх, підвівся Господь Бог зі святого трону і раптом побачив у куточку дівчину. Вона була боса, одягнута у вишиванку, руса коса переплетена синьою стрічкою, на голові мала вінок із червоної калини. – Хто ти? Чого плачеш? – запитав Господь. – Я – Україна, а плачу, бо стогне моя земля від пролитої крові й пожеж. Сини мої на чужині, на чужій роботі, вороги знущаються з удів та сиріт, у своїй хаті немає правди й волі. – Чого ж ти не підійшла до мене раніше? Я всі таланти роздав. Як же допомогти тобі? Дівчина хотіла вже йти, та Господь Бог, піднявши правницю, зупинив її. – Є у мене неоціненний дар, який уславить тебе на цілий світ. Це – пісня. Узяла дівчина Україна дарунок і міцно притиснула його до серця. Поклонилася низенько Всевишньому і з ясным обличчям і вірою понесла пісню в народ.
<https://mamabook.com.ua>

Три сторожі

Було це в ті часи, коли землю ніхто не ділив, не міряв, а людей ніхто не рахував. Земля була пряма та рівна, куди не глянь — краса неоцінена від обрію до обрію. Річки, як стрічки сині на зеленій плахті лежать, а квіток, як на вишиванці. Позадрили вороги і посунули на землю українську бити-вбивати. Принесли горе велике, надала кров, як дощ. Все зелене було червоним і річки також. Упали діти та старі на землю та й заголосили:— Порятуй, матінко, порятуй, годувальнице! А вороги кинулись тягнути з землі золото та самоцвіти. А коли стали йти на північ, виріс там частокіл непролазний, густі ліси утворилися, болота без дна. Хотіли на захід утекти та земля піднялась до неба. Тоді вони стали на південь одступать, а земля розверзлася і всі вони загинули. А те місце накрила синя гладь моря. Так і з'явилася Україна. І має вона трьох сторожів: на півночі — ліс-прапіс, на заході — гори сиві, на півдні море Чорне. Хто із злом прийде, той в землю нашу і вросе. А добрим людям хліб і сіль.

Джерело: Windows
Повільно завантажено з Інтернету

Як виникла наша солов'їна мова

Ділив Бог між народами землю і дарував їм мови. Роздав все, що мав, і сів відпочивати. Аж тут пізно, проти ночі, приходять козаки. Розуміють, що запізнилися. Високі, вусаті, чуби вітер розвіває — стали і мовчать.— Де ж ви були, коли я всіх кликав? — запитує. Боже, вони від бусурманів світ захищали.— Ну, гаразд, залишив я трохи землі для себе, — каже Господь. — Дарую цю прекрасну землю вам, козаки. І подарував нашим предкам Україну. А мову? Не будуть козаки щасливі німими.— Подарую їм свою мову, нехай розмовляють. А я буду завжди літати поруч і щебетати. Кажуть, саме з того часу українську мову і стали називати солов'їною.

Джерело: Windows
Повільно завантажено з Інтернету

Прислів'я та приказки

1. Людина без Батьківщини – як пташка без крил.
2. За рідною землею і в небі сумно.
3. Кожному мила своя сторона.
4. Де рідний край, там і під ялиною рай.
5. Той вітчизну любить, хто їй служить.
6. Батьківщина славить тих, хто трудиться.
7. У рідному домі і вода солодка.

Детская Windows
Портальное издание "Українська"

3

Дидактична гра: «Підбери одяг для Оленки і Дмитрика»

Детская Windows
Портальное издание "Українська"

Дидактична гра: «Оселя в сучасному та минулому часі»

Дидактична гра
для дітей дошкільного віку
«Допоможемо козаку»

Асоціація Windows
Певніть програму «Україна»

Допоможи обрати сорочку, яку носили козаки.

Activitix Windows
© 2015 Activitix Windows

Допоможи вірно обрати, українські козацькі шаровари.

Activitix Windows
© 2015 Activitix Windows

Допоможи обрати взуття, яке носили українські козаки.

Automatic Windows
Повільно закривайте вікно

Допоможи обрати пояс, яким підперезувалися українські козаки.

Automatic Windows
Повільно закривайте вікно

Посилання на ком'ютерні ігри з патріотичного виховання

1. <https://learningapps.org/watch?v=pw2k1ih1a22> (Козах-козачка)
2. <https://learningapps.org/watch?v=p6beukwqn22> (Розміті картинки)
3. <https://learningapps.org/view27804973> (Орнамент вишиванки)
4. <https://learningapps.org/view28197996> (Що зайве?)
5. <https://learningapps.org/view28195667> (Чи то українська хата, чи ні?)
6. <https://wordwall.net/uk/resource/52926546> (Український національний одяг)
7. <https://wordwall.net/uk/resource/52928327> (Україна чи ні?)
8. <https://wordwall.net/uk/resource/56609742> (Одяг українця)
9. <https://wordwall.net/uk/resource/56609801> (Візерунок рупника)
10. <https://wordwall.net/uk/resource/62286212> (Орнамент рушника)

Активуйте Windows
Перейдіть до сторінки "Активуйте Windows"

Посилання на мультфільми з патріотичного виховання

- Пригоди Котигорошка та його друзів URL: <https://www.youtube.com/watch?v=eBIR2B8cwWk>
- Пригоди козака Фнея URL: https://www.youtube.com/watch?v=_D_DKtvqI.Xo
- Привиди Запорозької Січі URL: <https://www.youtube.com/watch?v=EBRrTN677yA>
- Я з України URL: https://www.youtube.com/watch?v=s7F_TTtY3IU
- Ой у лузі червона калина URL: <https://www.youtube.com/watch?v=C3Sc5DinHAs>
- Микита Кожум'яка URL: <https://www.youtube.com/watch?v=iUIbIK2zN8Q>
- «Книга-мапдрівка. Україна» URL: <https://www.youtube.com/watch?v=mRa5sSvecrA>
- Україна. Нескорені міста. Серія Київ URL: <https://www.youtube.com/watch?v=MiL7GLnsFWQ>
- Україна. Нескорені міста. Серія Одеса URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ySwbuhe7ZSg>
- Україна. Нескорені міста. Серія Запоріжжя URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TPtkInQJBHQ>

Активуйте Windows
Перейдіть до сторінки "Активуйте Windows"

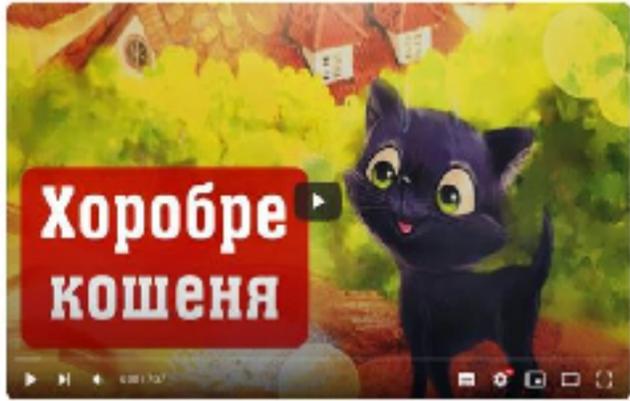
Мультимедійний посібник
 Технологія управління соціально-раціональним поведінкою старших
 дошкільників в умовах ЦДО
 Олій А. М.

«Бетсі, не плач!» Наталія Муб
 Ютуб-відео «Казка Маразматко»:
<https://www.youtube.com/watch?v=hoENC-BoR0pA>

«Поті своєї котів поБачила море» Наталія Муб
 Ютуб-відео «ПенетраКА»:
<https://www.youtube.com/watch?v=5tXf3x35T8>

«Хоробре кошеля» Наталія Чуб
 Ютуб-канал «Пір'як»: <https://www.youtube.com/watch?v=1Ca7zV16Z1Q>

«Павучок Борчик» Наталія Чуб
 Ютуб-канал «StoryHub канал для дітей»: <https://www.youtube.com/watch?v=3me5ox0KsZ8>

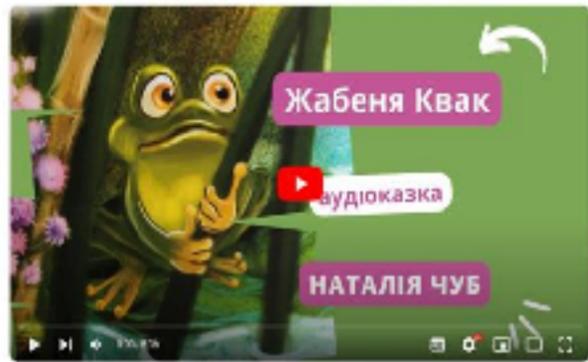
«Літо вилетіть пташки» Наталія Чуб
 Ютуб-канал «Казки»: https://www.youtube.com/watch?v=RE_IPa_M3g

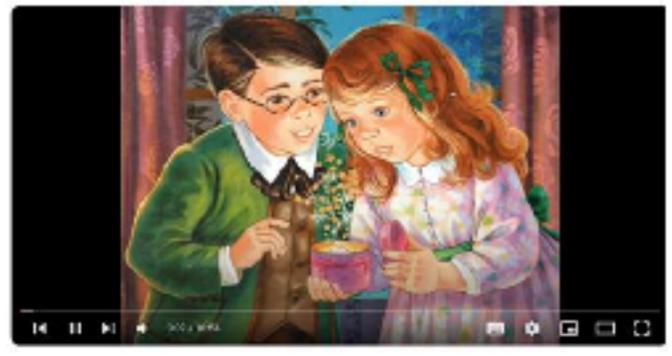
«Я хор-р-робрій як тато!» Наталія Чуб
 Ютуб-канал «Happy Nest Preschool Online»: <https://www.youtube.com/watch?v=1L6BH4BtTiw>

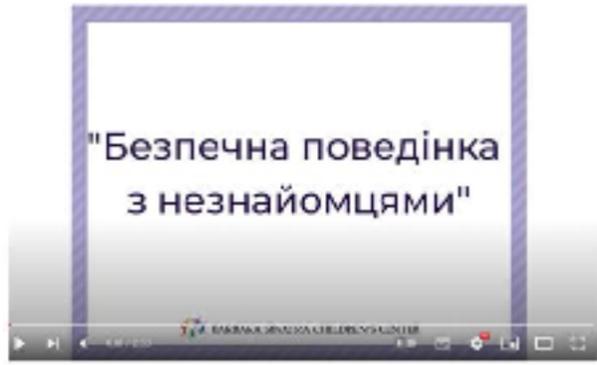
«Каченька Зайчик» Наталія Чуб
 Ютуб-канал «Казки Маршмелло»: <https://www.youtube.com/watch?v=x16-6z8lPwI>

«Жабеня Квак» Наталія Чуб
 Ютуб-канал «Маленькі Казки»: <https://www.youtube.com/watch?v=WCJ6GvPRW7E>

«Любля зічностіє» (1-4 частини) Наталія Чуб
 Ютуб-канал «Книжечка на персе»: https://www.youtube.com/watch?v=M60J7Fm65_2I8&list=PL0p60T8G7E4yP0w-c8IKCmbUj-cD_BZ8
https://www.youtube.com/watch?v=X_PuAPRz44Bz&list=PL0p60T8G7E4yP0w-c8IKCmbUj-cD_BZ8&index=2
https://www.youtube.com/watch?v=xzbl_6Z8J1v614q-7L4p60T8G7E4yP0w-c8IKCmbUj-cD_BZ8&index=3
https://www.youtube.com/watch?v=yM101hCXmP8&list=PL0p60T8G7E4yP0w-c8IKCmbUj-cD_BZ8&index=4

Відеокурс «Безпечна поведінка з незнайомцями»
 Ютуб-канал «Світло Покрову Дітей»
<http://www.youtube.com/watch?v=pe5D3u5jfwk>

Медитаційно-релаксаційна гра «Камінь і ліщина»
 Ютуб-канал «Міртесса Радетко»
http://www.youtube.com/watch?v=3AE_1Cv91_A

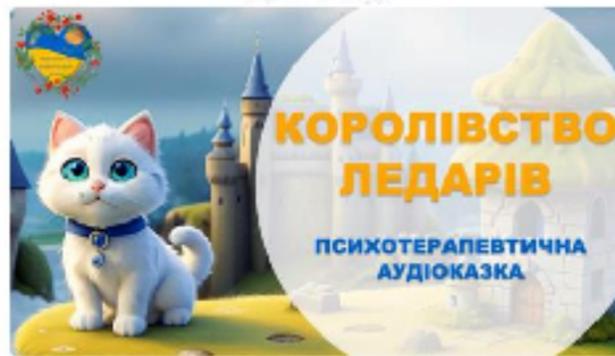
Медитаційно-релаксаційна гра «Зірочка»
 Ютуб-канал «Міртесса Радетко»
http://www.youtube.com/watch?v=2C15u1qJ1A1z0&list=PLPvF5u61d1MFK84_dBkCR3JH1_PVQz_Skx0w-F

Медитаційно-релаксаційна гра «Художник»
 Ютуб-канал «Міртесса Радетко»
http://www.youtube.com/watch?v=C1M0q1_8x60&list=PLPvF5u61d1MFK84_dBkCR3JH1_PVQz_Skx0w-F

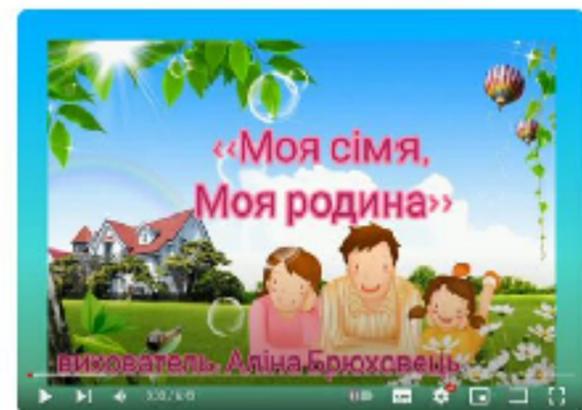
Медитаційно-релаксаційна гра «Маленьке сонечко»
 Ютуб-канал «Світло Свєта - Розвиток та навчання для дітей»
http://www.youtube.com/watch?v=XuWjTt5BP7&list=PLPvF5u61d1MFK84_dBkCR3JH1_PVQz_Skx0w-F

Медитаційно-релаксаційна гра «Королівство ледарів»
 Ютуб-канал «Світло Свєта - Розвиток та навчання для дітей»
<http://www.youtube.com/watch?v=1M5y9QV5G8>

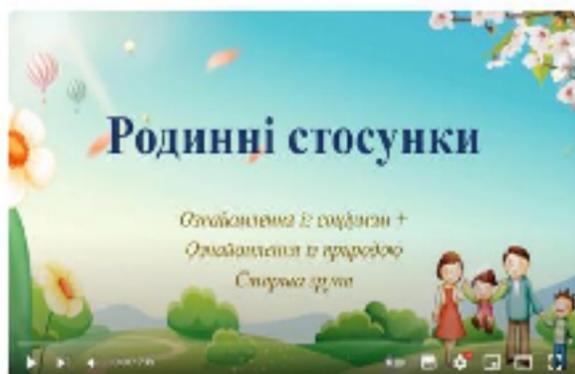
Відеоролік: Дитина в соціумі - Моя родина
 Ютуб-канал «Н. Лашуа»
<http://www.youtube.com/watch?v=1u0H0y-k>

Відеоролік: заняття «Моя сім'я, моя родина»
 Ютуб-канал «МБС»
http://www.youtube.com/watch?v=LdX_Xs_3jPA

Відеоролик заняття «Я і мої права»
 Ютуб-канал «Світлі дитинки»:
<https://www.youtube.com/watch?v=IV1Tgug17Q0>

Відеоролик заняття «Родинні стосунки»
 Ютуб-канал «Світлі дитинки»:
https://www.youtube.com/watch?v=V1s_Gd17Gc

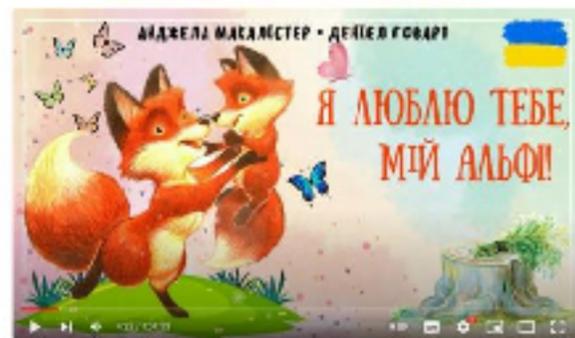
Відеоролик заняття «Я і моє ім'я»
 Ютуб-канал «Віртуальна Бобка»:
<https://www.youtube.com/watch?v=J6GmWu247M4>

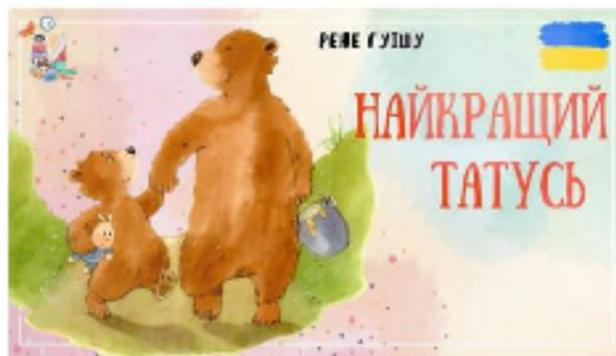
Мультиплікаційне відео
<https://www.uemultifilm.com/singul/>

«Найкращі обійми в світі» С. Пегі
 Ютуб-канал «ЧИТАСЬК» Дитячі аудіокнижки українською:
<https://www.youtube.com/watch?v=PIY2RteKHY>

«Я люблю тебе, мій Альфі!» А. Макастер, Д. Коварі
 Ютуб-канал «ЧИТАСЬК» Дитячі аудіокнижки українською:
<https://www.youtube.com/watch?v=PIY2RteKHY>

«Найкращий татусь» Р. Гуїну
 Ютуб-канал «ЧИТАСЬК» Дитячі аудіокнижки українською:
<https://www.youtube.com/watch?v=PIY2RteKHY>

Мультиплікаційне відео «Вовк і семеро козенят»
 Ютуб-канал «Віртуальна Бобка»:
<https://www.youtube.com/watch?v=J6GmWu247M4>

Відеоролик «Мої бабуся і дідусь»
 Клуб талантів Метелик відпочиває!
<http://www.youtube.com/watch?v=0tR72FQj7t0>

Мультфільм «Дора і її друзі» і серії про неї
<http://dorasite.com/ukr/animatsionni-filmi-i-serii-pro-nej/>

Мультфільм «Діти і бабуся»
<https://dorama.com.ua/ukr/animatsionni-filmi-i-serii-pro-nej/>

Мультфільм «Світло Чарівника»
<https://dorama.com.ua/ukr/animatsionni-filmi-i-serii-pro-nej/>

Додаток «Дора і її рецепти»
<https://www.apple.com/uk/app/1230123/>

Додаток «Дора розмальовки»
<https://www.apple.com/uk/app/14444/>

Додаток «Діти і забавки»
<https://www.apple.com/uk/app/1230123/>

Додаток «Світло Чарівника»
<https://www.apple.com/uk/app/1230123/>

Відео-вебінар: «Сучасні підходи до соціалізації дошкільника» © Черниш
Юлія-Олена «Володиміра»

<https://www.youtube.com/watch?v=zE2z0pC135M>

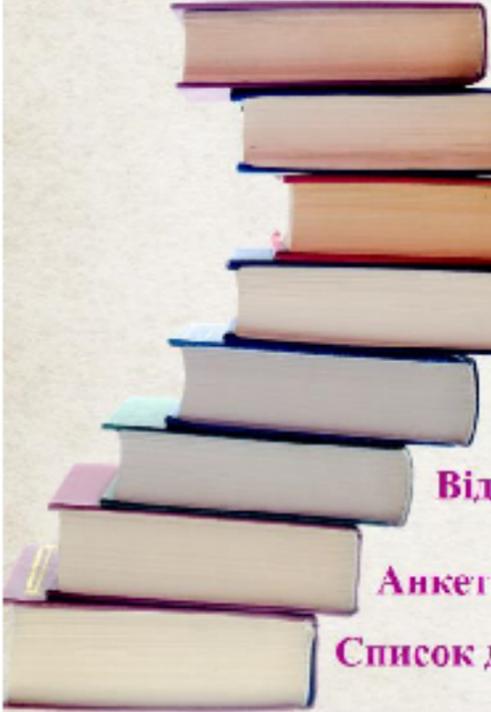

«Червона шапочка»

<https://fetrk.com.ua/ua/p/17998456-fetr-printom-skazka.html>

Зміст електронного посібника

Організація рефлексії у дітей дошкільного віку
Необхідне методичне забезпечення
Рефлексивні ігри та вправи
Онлайн-ігри з рефлексії для дітей дошкільного віку
Казки для дітей
Відео для вихователів щодо розвитку рефлексії у дітей
Анкета для рефлексії педагогів закладу дошкільної освіти
Список джерел

Асоціація Windows
Посібник для користувачів "Microsoft" з електронного посібника

Організація рефлексії у дітей дошкільного віку

Рефлексія- це відбиття дитячого досвіду в слові, малюнку (образі), фотографії, відео. Вона дозволяє виокремити в потоці гри значущі фрагменти, ситуації, що вказують на перехідні стани, труднощі, поява **НОВОГО.**

- ✓ Створення атмосфери емоційного комфорту та довіри
- ✓ Ігрова діяльність як засіб розвитку рефлексії
- ✓ Організація ситуацій вибору та самостійності
- ✓ Використання питань, що стимулюють рефлексію
- ✓ Моделювання педагогом рефлексивної поведінки
- ✓ Створення умов для самопізнання та розвитку емоційної грамотності

Шляхи реалізації педагогічних умов розвитку рефлексії у дітей

Методичне забезпечення

диференціювати пізнавальні (навчальні) та рефлексивні запитання дітям дошкільного віку

підготувати блок рефлексивних запитань до наступних форм роботи з дітьми

робота з художніми текстами

апробувати розроблені моделі самоаналізу з дітьми

розробити методичні рекомендації для педагогів ЗДО

дослідницька діяльність

дидактичні ігри до розділів «Дитина і навколишній світ» та «Рідна природа»

Рефлексивні ігри та вправи

Гра «Троянда за кольором»

Кожна дитина обирає для себе пелюстку, колір якої найбільше підходить до її настрою. Потім всі пелюстки збирають в одну троянду.

радісний, свіглий, хороший настрій

спокійний, врівноважений

сумний, невеселий

Гра «Про що говорить лялька»

Мета. Вихователь приносить гарну ляльку, говорить, що до дітей в гості прийшла дуже розумна, привітна, ввічлива лялька.

Запитання:

Що говорить тобі лялька? Дитина має відповідати прямою мовою. Наприклад, «Оля (ім'я дитини), охайна дівчинка». Дитина має сама собі сказати комплімент.

Яка лялька? Чому?

Що у тебе вийшло найкраще?

Хто допоміг тобі сьогодні?

Що у тебе не вийшло? Чому?

Що ти зробив, щоб наступного разу вийшло?

Що було найскладнішим?

Що було найцікавішим?

Що нового довідався про себе?

Кому б ти хотів(ла) подякувати за роботу на занятті? Чому?

Вправа «Долонька»

Мета: підбиття підсумків заняття, звернення до почуттів та переживань, проєктування майбутньої діяльності, формування пізнавального інтересу
Хід проведення: педагог малює на дошці/фліпчарті долоню (можна використати друкований малюнок) і записує відповіді дітей. Кожен палець – це місце, для відповідей на запитання.

Вправа «Долонька»
Кожен палець – це місце, для відповідей на запитання.

Що було вдали?

Що цікавого вчався сьогодні?

Моя настрій

Мені не сподобалося сьогодні...

Що б це я хотів(ла) зробити?

Вправа «Назви одним словом»

Мета: фіксування емоційно-чуттєвого стану, підбиття підсумків заняття.

Хід проведення:

Діти стають в коло. По черзі кожен має підсумувати хід заняття лише 1 словом.

Кожен з дітей має підсумувати хід заняття 1 словом.

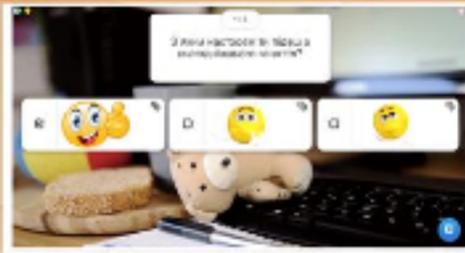
Цікаво Сонячно Весело
Клас Захопливо Нудно

Асоціація Windows
Послання до батьків "Моя дитина", сайт в мережі Windows

Онлайн-ігри з рефлексії для дітей дошкільного віку

Гра «З яким настроєм ти підеш на заняття?»
посилання

(<https://learningapps.org/27317770>)

Гра «Розподіли на позитивні та негативні емоції»
Посилання

(<https://learningapps.org/2750168>)

Гра «Разом з друзями ми цікаво проводимо годину»
посилання

(<https://learningapps.org/16401255>)

Гра «Я роблю так!»
посилання

(<https://learningapps.org/16398966>)

LearningApps.org

Гра «Позитивні і негативні почуття»
 посилання
<https://learningapps.org/2032862>

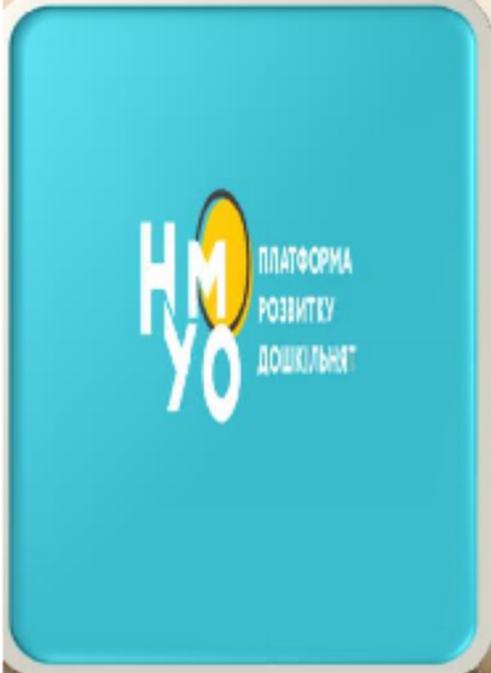
Гра «Позитивні почуття»
 посилання
<https://learningapps.org/18344849>

LearningApps.org

Посилання
<https://sonechko.net.ua/goods/didakticna-gra-viznac-nastrij-eleniv-simi-2>

Посилання
<https://sonechko.net.ua/goods/didakticna-gra-sonechko-ta-emosii>

Посилання
<https://numo.mon.gov.ua/puppet-show/rozmalovki>

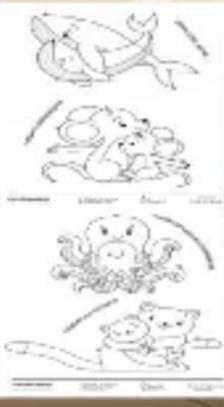
Розмальовки не лінійний інструмент для закріплення навчального матеріалу. На платформі Нумо розділ розмальовка разом із Іскорками діти будуть малювати, рахувати, відповідати на запитання та весело проводити час.

Гра «Обійманці»
 практичним
 близькості
 послання
<https://numo.mon.gov.ua/gra-obijmansci-praktikum-blyzkosti/icon-1&color=red>

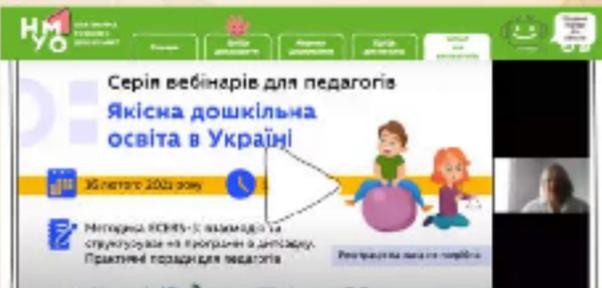

1. Обійми маму.
2. Обійми татусу.
3. Обійми бабу.
4. Обійми дядька.
5. Обійми сестру.
6. Обійми брата.
7. Обійми вчительку.
8. Обійми друга.
9. Обійми кота.
10. Обійми собаку.
11. Обійми пташку.
12. Обійми мишку.
13. Обійми ведмедика.
14. Обійми зайчика.

Вебінар на тему : Взаємодія дітей з вихователями та структурування програми за методикою ECERS-3

Для вихователів
 На платформі
 НУМО

Казки для дітей

АЗБУКА ПОЧУТТІВ та ЕМОЦІЙ

<https://www.youtube.com/watch?v=nfDz9meEESc>

Корисні казки на ніч

https://www.youtube.com/watch?v=mk4EdSUD_F8

«НАСТУННЯ-ХИТРУНЯ»

Казкотерапія

<https://www.youtube.com/watch?v=NXP7Dml6SKc&list=PLRHuYuwlc0wRWe9Lf3WISg0ceJDGxrEN9>

«Про емоції, настрій, терапевтична казка "Чарівна усмішка»

<https://www.youtube.com/watch?v=xCE2AWnN6W0>

Відео для вихователів щодо розвитку рефлексії у дітей

1

Що таке рефлексія? Як її застосовувати в роботі з дошкільнятами URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=LIxcOyIxUf4>

2

Емоції та рефлексія на заняттях з дошкільниками

https://www.youtube.com/watch?v=sD_a3HAraq8

3

Рефлексія І ОНЛАЙН-КУРС «БЕРИ Й РОБИ»

<https://www.youtube.com/watch?v=IT0AFpAhMSA&t=107s>

4

15 способів організації рефлексії під час дистанційного та змішаного навчання <https://www.youtube.com/watch?v=sBKXDGIVZl0>

5

Рефлексія та самооцінювання в дії

<https://www.youtube.com/watch?v=tzs7TbjrCgQ>

Активізація Windows
Підключіть застосунок Windows Defender

Анкета для рефлексії педагогів закладу дошкільної освіти

Критерії	Бали
ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ	
Взаємодію з кожною дитиною	
Демонструю дітям свою прихильність, інтерес і повагу до того, що вони роблять	
Використовую дружеські та ввічливі слова, дії	
Розмовляю з дітьми на рівні їхніх очей	
Розмовляю з усіма дітьми впродовж дня	
Називаю кожну дитину на ім'я	
Використовую позитивний непереривний зв'язок з дітьми	
Бачу сильні сторони особистості кожної дитини і її досягнення впродовж певного часу	
Забезпечую визнання кожній дитині	
Розмовляю з родинами про досягнення їхніх дітей	
Методи навчання, які я використовую, і мої очікування відповідають здібностям дітей, обумовленим їхнім розвитком	
Надаю дітям рівні можливості брати участь у всіх видах діяльності	
Розробляю завдання з урахуванням відмінностей у стилях навчання дітей	
Надаю дітям можливість обирати завдання	
Використовую матеріали, домірни до віку дітей, і такі, що відповідають рівню розвитку їхніх навичок	
Заохочую дітей до ігор у підгрупах, де пошуково-дослідницької діяльності	
Розмовляю з дітьми про те, що для них важливо	
Надаю дітям можливість обмінюватися ідеями з іншими дітьми	

Активізація Windows
Послати повідомлення про порушення ліцензії

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

Резюмую слабкі та сильні сторони своєї педагогічної діяльності та за необхідності створюю план її удосконалення	
Оцінюю результати своєї роботи та прагну систематично отримувати інформацію з різних джерел (наприклад: оцінки дітей, колеги, вчителів, працівників адміністрації, батьків)	
Щоразово та експериментую з новими ідеями, шукаючи використання методів роботи з дітьми	
Веду різні записи, щоб осмислити свою роботу	
Здійснюю практичні дослідження й/або співпрацюю з дослідниками в галузі освіти для збільшення осмислення з педагогічною практикою	
Регулярно обговорюю свою роботу з колегами, зливаючи про їхні враження під час формальних і неформальних дискусій, спостережень, занять і спільного обговорення роботи дітей	
Щкавлюся результатами останніх педагогічних досліджень і застосовую їх на практиці, як у галузі змісту освіти, так і в методології	
Аналізую інформацію, отриману на зустрічах батьків, педагогів і дітей, батьків і педагогів, а також під час неформальних бесід з батьками та іншими членами родин дітей	
Аналізую результати тестування дітей та інші дані для того, щоб ухвалити рішення щодо навчального плану і застосовувати найдоцільніші методи навчання	
Збираю інформацію про особливості розвитку дітей у групі	
Використовую професійну літературу та інші освітні ресурси для отримання нових знань	
Намагаюся бути в курсі актуальних проблемних питань педагогічної практики та змісту освіти	
Шукаю високі колеги у спільну працю	
Проектую працюю як член професійної команди для досягнення спільних цілей, таких як планування тематичного блоку, розроблення певних форм роботи з дітьми	
Працюю в ролі виставника для педагогів початківців	

Активізація Windows
Послати повідомлення про порушення ліцензії

1

Розвиток рефлексії для педагогів ЗДО

Психологічний тренінг для педагогів «Весняні рефлексії для ментального здоров'я»

<https://www.youtube.com/watch?v=m2igd9oD91c>

Рефлексія педагога-вихователя: принципи та особливості дослідження

<http://bulletin.khadi.kharkov.ua/index.php/2227-6246/article/view/161135>

3

2

«Круглий стіл» для вихователів на тему «Формування професійної рефлексії у педагогів»

<https://vseosvita.ua/library/kruglij-stil-dla-vihovateliv-na-temu-formuvanna-profesijnoi-refleksii-u-pedagogiv-272687.html>

4

Формування професійної рефлексії в педагогів

<https://svitloforchuk.ck.ua/?p=974>

Windows

Рефлексія для педагогів ЗДО

Навчальне видання

Ірина Костянтинівна Мардарова
Олексій Анатолійович Листопад
Наталія Миколаївна Гуданич
Наталя Леонідівна Листопад

**Діджиталізація освіти: методичні рекомендації до
лекційних, практичних занять та самостійної роботи для
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності А2 Дошкільна освіта**

Методичні рекомендації

Підп. до друку 26.02.2026. Формат 60x90/16. Папір офсетний.
Гарн. «Times» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 4,3.
Наклад 100 пр.
Університет Ушинського